

รายงานการวิจัย

การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)
ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

**Applying Islamic National Educational Test (I-NET) to Develop
Students Quality: A Case Study Thammasatwittaya School**

คณะผู้วิจัย

ฮารูน ราโอบ

อิสมาอีล ราโอบ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

พ.ศ. 2557

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ผู้อำนวยการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) และคณะกรรมการผู้พิจารณาทุนการวิจัยไว้ ณ ที่นี้ ที่ให้โอกาสและสนับสนุนทุนแก่คณะผู้วิจัย ก่อให้เกิดรายงานวิจัยฉบับนี้ขึ้น

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครูสอนศาสนา หัวหน้างานวิชาการ และนักเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีต่อการให้ข้อมูลต่อการดำเนินวิจัยในครั้งนี้ อีกทั้งขอขอบคุณคณะผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบล และต้นสังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ที่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่จะพึงมีจากรายงานวิจัยฉบับนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบแด่ บพพการี และครูอาจารย์ ผู้ประสิทธิประสาทวิชา ตลอดจนผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

ฮารุณ ราโอบ

อิสมาอีล ราโอบ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยเรื่องการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) เพื่อศึกษาแนวทางการกำหนดนโยบายของผู้บริหารในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลาม (I-NET) และเพื่อนำผลการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) นำไปกำหนดเชิงนโยบาย คณะผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปกรณีศึกษา (Case Studies) ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้จัดการศึกษา กลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง แบบบันทึกภาคสนาม และแบบสังเกต โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction)

ผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา

กลุ่มผู้จัดการศึกษาได้อธิบายเกี่ยวกับสาเหตุหลักที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ พัฒนาการทางการรับรู้ต่างกัน อีกทั้งครูขาดเทคนิคการสอนแบบสมัยใหม่ และเนื่องจากครูไม่ได้จบสาขาโดยตรง จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำในรายวิชา เช่น ภาษาอังกฤษ และภาษามลายู อีกทั้งเนื้อหาที่ออกข้อสอบไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร ครูขาดเทคนิคการวัดผลประเมินผล นักเรียนรับรู้ด้านภาษาได้น้อยกว่าวิชาอื่น ๆ ครูผู้สอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูเน้นข้อสอบความรู้ความจำมากกว่าคิดวิเคราะห์ ครูขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย นโยบายของโรงเรียนไม่ชัด และการนิเทศและติดตามการสอนครูยังไม่ทั่วถึง ส่งผลให้คะแนนไอเน็ตไม่มีการพัฒนาการที่ดีขึ้นในบางวิชา

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์

กลุ่มผู้รับผลประโยชน์ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ ข้อสอบยากและเนื้อหาในข้อสอบไม่ค่อยเจอในห้องเรียน ขาดความขยันหมั่นเพียรในขณะที่เรียน เนื้อหาที่เรียนมีเยอะเกินไป ทำให้จำเนื้อหาไม่หมด ไม่เข้าใจคำถามเพราะข้อสอบออกเป็นภาษามลายูหรืออาหรับ ทักษะคิดต่อครูที่สอน เนื้อหาที่สอนเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนวิชาทางศาสนา นักเรียนลืมเนื้อหาเก่า ๆ ที่ได้เรียนมา ไม่มีบรรยากาศในการฝึกใช้ภาษา และมีกิจกรรมทางภาษาน้อย จากเหตุผลทั้งหมดส่งผลคะแนน

ไอนี้มีคะแนนน้อยกว่ามาตรฐาน อีกทั้งครูย้ายเข้าออกบ่อยทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง ผู้บริหารไม่มีนโยบายที่ชัดเจนต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเทคนิคการสอนของครู จากเหตุผลดังกล่าวเป็นอีกหนึ่งเสียงสะท้อนของสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

2. ผลการศึกษาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา

กลุ่มผู้จัดการศึกษาได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ผู้บริหารควรมีนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ให้กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ครูควรได้รับการพัฒนาในด้านเทคนิคการสอน หลักการวัดผลประเมินผล และควรได้รับการนิเทศการเรียนการสอน เพื่อสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งควรผลิตหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาอาหรับที่มีเนื้อหาง่ายและตัวอย่างใกล้ตัวนักเรียน ควรให้ครูอบรมเข้มเกี่ยวกับเทคนิคการสอน เทคนิคการวัดผลประเมินผล ควรจัดกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียนวิชาอิสลามมากขึ้น ควรส่งเสริมให้ครูสอนศาสนาทำวิจัยในชั้นเรียน ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรายวิชาศาสนา และสร้างระบบนิเทศการสอนที่เข้มแข็ง

(b) กลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์

กลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์ได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ครูควรสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี นักเรียนควรตั้งเป้าหมายชีวิตให้ชัดเจน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกห้องเรียนให้มากกว่าเดิม ผู้บริหารควรให้ความสำคัญอย่างแท้จริงต่อการพัฒนานักศึกษา และครูควรคิดหรือนำข้อสอบไอนี้มาออกข้อสอบบ้างในการสอบปลายภาค ครูควรสอนโดยเน้นให้นักเรียนสามารถสนทนาภาษาอาหรับให้ได้ โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศในการใช้ภาษาต่างชาติ โรงเรียนควรพานักเรียนไปทัศนศึกษาเพื่อฝึกประสบการณ์ และควรจัดค่ายภาษาอาหรับและภาษามลายู และโรงเรียนควรมีระบบการให้บริการคำปรึกษากับนักเรียน โรงเรียนควรมีบันทึกความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง

(c) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ

กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ โรงเรียนควรโครงการเสริมทักษะทางวิชาชีพ โรงเรียนควรฝึกให้นักเรียนช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ โรงเรียนควรฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และควรส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม

3. ผลนำผลการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) นำไปกำหนดเชิงนโยบาย มีดังนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีเป้าหมายมุ่งให้บุคลากรในโรงเรียนและผู้ปกครองร่วมสะท้อนปัญหาและหาแนวทางแก้ไข และพัฒนารูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2. ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และให้ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยี

มีเป้าหมายมุ่งที่จะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านอิสลามศึกษา โดยมุ่งให้ให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ในองค์ความรู้ และมีสามารถปฏิบัติในทักษะภาษาอาหรับที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของนักเรียน

3. พัฒนาคู่มืออิสลามศึกษาสู่ครูมืออาชีพ

มีเป้าหมายให้ครูอิสลามศึกษาพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพครู เช่น การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการความรู้ KM

4. สร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้

มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้โลกภายนอกผ่านการทัศนศึกษา และค่ายภาษา เพื่อให้นักเรียนมีทักษะเพิ่มเติม

5. สร้างความตระหนักต่อการเรียน

มุ่งให้นักเรียนมีแรงบันดาลใจและให้มีเป้าหมายในชีวิตเพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดีในวันข้างหน้า

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
สารบัญ	จ
บทที่ 1	บทนำ
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
	1.3 ขอบเขตการวิจัย
	1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย
	1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	2.1 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา
	2.2 การบริหารงานสถานศึกษา
	2.3 ครูอิสลามศึกษาและความหมายของการศึกษาอิสลาม
	2.4 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
	2.5 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา
	2.6 กรอบแนวคิดทฤษฎี
	2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย
	2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
บทที่ 3	ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย
	3.1 แบบแผนการวิจัย
	3.2 กลุ่มตัวอย่างศึกษา
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	1. ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา	34
	2. ผลการศึกษาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)	51
	3. ผลนำผลการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) นำไปกำหนดเชิงนโยบาย	59
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
	5.1 สรุปผลการวิจัย	66
	5.2 อภิปรายผลการวิจัย	71
	5.3 ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม		76
ภาคผนวก		78

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารวิชาการ ซึ่งจัดเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ดังนั้น การบริหารวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า จำเป็นต้องมีระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลคุณภาพของอาจารย์ และการบริการวิชาการ ดังนั้น การบริหารวิชาการจึงเป็นงานสำคัญเป็นภารกิจหลักของบุคลากรทุกฝ่ายที่ต้องร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจเพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นให้จัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีความสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้

การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคงของรัฐ เป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีคุณภาพ โดยมีเป้าประสงค์ให้ประชาชนทุกกลุ่มวัย ได้รับการพัฒนาในทุกมิติของตัวคน ทั้งด้านสติปัญญา ทักษะความสามารถ และการมีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพและปกติสุข ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง และ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ตลอดจนนำหลักคุณธรรมนำความรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรศาสนา บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน และเชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2554) ทั้งนี้คุณภาพของประชากรในประเทศเป็นเช่นไร ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป็นสำคัญ (ชิดชนก เจริญเชาว์ และคณะ, 2541)

เพื่อให้สถานศึกษามีมาตรฐานและมีคุณภาพที่เท่าเทียมกัน สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นสถาบันทางวิชาการและวิชาชีพ และเป็นแหล่งอ้างอิงระดับชาติและนานาชาติที่เชี่ยวชาญด้านการทดสอบและการประเมินผลทางการศึกษา เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาสู่ระดับสากล โดยได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำระบบ วิธีการทดสอบและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการสอบ และนำผลไปใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา

ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 81 กำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ จึงได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 49 ได้กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เรียกโดยย่อว่า "สมศ." มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งใน ทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ดังนั้นทาง สทศ. ได้ดำเนินการทดสอบและ สมศ. ได้นำผลการทดสอบไปประกันคุณภาพการศึกษา

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (Islamic National Educational Test; I-NET) เป็นการทดสอบเพื่อวัดความรู้ และความคิดของนักเรียน ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอนของโรงเรียน และนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น โดยมีการจัดสอบให้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในปีสุดท้าย ของหลักสูตรอิสลามศึกษา ตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลาย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ควบคู่วิชาสามัญ ใน กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี และศูนย์ตาดิกาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น I-NET จึงมีบาทและมีความสำคัญต่อการพิจารณาถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะได้รับความนิยมนิยมจากประชาชนในพื้นที่ อันเนื่องมาจากบริบททางสังคมวัฒนธรรมซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ แต่เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงาน พบว่าประสบปัญหาในภาพรวมด้านต่าง ๆ เช่น 1. ปัญหาคุณภาพการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 1) ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) กระบวนการบริหารไม่เป็นระบบชัดเจนตามกระบวนการบริหาร 3) การบริหารงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและงบประมาณมีจำกัด 4) ขาดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (5) การได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานรัฐมีน้อย 2. ปัญหา

ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ 1) ครูจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร 2) การขาดแคลนอัตรากำลังครู 3) สื่อ แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) ผู้ปกครองและชุมชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ 3. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ 1) ขาดกิจกรรมที่สนองความต้องการในการเรียนของผู้เรียนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนน้อย 4. ปัญหาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน 1) นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้านวิชาการ 2) นักเรียนขาดคุณธรรมและจริยธรรมตามวิถีอิสลาม และ 5. ปัญหาคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู 1) ความมั่นคงในอาชีพครู 2) ขาดการสนับสนุนในการพัฒนาวิชาชีพครูจากหน่วยงานต้นสังกัด (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2552; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และคณะ, 2551; นิเลาะ แวอุเซ็ง และคณะ, 2550; สราวุธ บรอฮีม, 2550; เรวดี กระโหมวงค์, 2546; นาวาลย์ ปานากาเซ็ง, 2544)

สำหรับผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม (I – NET) ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนใต้ ในปีการศึกษา 2554 – 2555 ใน 3 ระดับคือ ระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนต้น (อิบติดาอียะห์) ระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลาง (มุดาวัชชีฎะฮ์) และระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนปลาย (ชานาวิยะห์) ที่ผ่านมา คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา จำนวน 8 รายวิชา ได้แก่ อัลกุรอาน อัลหะดีษ อัลฟิกฮ์ อัลอะกิดะห์ อัลตารีค อัลลาค ภาษอาหรับและภาษามลายู พบว่า คะแนนเฉลี่ยอิสลามทุกระดับชั้นต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยระดับอิสลามตอนต้น (อิบติดาอียะห์) ร้อยละ 41.14 และ 41.88 คะแนนเฉลี่ยระดับอิสลามตอนกลาง (มุดาวัชชีฎะฮ์) ร้อยละ 40.72 และ 44.64 และคะแนนเฉลี่ยระดับอิสลามตอนปลาย (ชานาวิยะห์) ร้อยละ 39.14 และ 40.29 ตามลำดับ (สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 12, 2554; 2555)

จังหวัดสตูลเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผลคะแนนการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนต้นปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล วิชาอัลฟิกฮ์ และอัลตารีค ที่มีพัฒนาขึ้น แต่มีอีก 6 รายวิชาที่มีพัฒนาการยังไม่ดีขึ้น

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนกลางปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูลวิชาอัลกุรอาน เท่านั้นที่มีพัฒนาขึ้น และมีอีก 7 รายวิชาที่มีพัฒนาการไม่ดีขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเยอะกว่าในระดับตอนต้น

อีกทั้งคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนปลายปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

จังหวัดสตูล วิชาอัลฮาดิษ และอัลอากิละฮฺ เท่านั้นที่มีพัฒนาขึ้น แต่ยังมีอีก 6 รายวิชาที่ยังไม่พัฒนาการที่ดีขึ้น

สรุปโดยภาพรวมของจังหวัดสตูลแล้วทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยยังไม่ถึงร้อยละ 50 ทุกรายวิชา และทั้ง 3 ปีการศึกษา

ในขณะที่โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา เป็นอีกหนึ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสตูล โดยมีปรัชญามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด มีจิตสำนึกความเป็นไทย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีสุขภาพดีสามารถดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม อีกทั้งมีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และน่านวัตกรรมและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุผลสูงสุด แต่ก็ยังประสบปัญหาเรื่องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาศาสนา ผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) อิสลามศึกษาระดับกลาง ((มุดาวัดซีเตาะห์) ปีการศึกษา 2553-2555 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยาวิชาอัลฮาดิษเท่านั้นที่มีพัฒนาขึ้น และผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) อิสลามศึกษาระดับสูง ปีการศึกษา 2553-2555 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยาวิชาอัลอากิละฮฺ เท่านั้นที่มีพัฒนาขึ้น

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่าโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยายังประสบกับปัญหายกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนา ซึ่งส่วนใหญ่แล้วแต่ละรายวิชาที่มีพัฒนาขึ้นน้อยมาก จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไข และกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการกำหนดนโยบายของผู้บริหารในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลาม (I-NET)

1.2.3 เพื่อนำผลการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) นำไปกำหนดเชิงนโยบาย

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 เนื่องการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกรณีศึกษา (Multi-Case Studies) ในระบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยเลือกกรณีศึกษา คือ กลุ่มผู้จัดการศึกษา กลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15 (1) ได้สนามวิจัย คือ โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา อ.ควนโดน จ.สตูล

1.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการประชุม การสังเกต การสัมภาษณ์ และการเก็บข้อมูลจากเอกสาร

1.3.3 แหล่งข้อมูลในการศึกษามาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นตัวบุคคล ได้แก่ กลุ่มผู้จัดการศึกษา กลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ จำนวน 30 คน

1.3.4 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) จำนวน 8 รายวิชา คือ อัลกุรอาน อัลฮาดิษ อัลอากิดะฮ์ อัลฟิถฮ์ อัตตารีค อัลอักลาค ภาษามาลายู และภาษาอาหรับ

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.4.1 ทำให้ทราบสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

1.4.2 ได้แนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) อยู่ในระดับดี

1.4.3 ทำให้ทราบแนวทางการกำหนดนโยบายของผู้บริหารในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลาม (I-NET)

1.4.4 ทำให้ทราบเกิดความร่วมมือกันในการยกระดับคุณภาพ ผู้เรียนในกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มผู้จัดการศึกษา กลุ่มผู้รับประโยชน์โดยตรง กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) คือ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษาให้แก่นักเรียนที่กำลังเรียนในชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 6 ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 3 และชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 ดำเนินการจัดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษา

1.5.2 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา คือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ประเภท 15(1) สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

1.5.3 การบริหารจัดการ คือ ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ภาระงานหลัก คือ งานฝ่ายวิชาการ งานฝ่ายบริหารงานทั่วไป งานฝ่ายงบประมาณ และงานฝ่ายงบประมาณ

1.5.4 การจัดการเรียนรู้วิชาศาสนา คือ กระบวนการเรียนการสอน โครงการ และกิจกรรมที่ครูผู้สอนในรายวิชาศาสนาทั้ง 8 วิชาได้ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

1.5.5 พัฒนาการผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) คือ ผลร้อยละของคะแนนทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษาของแต่ละปีการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2554-2556

1.5.6 แนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ ทิศทางหรือแนวทางปฏิบัติที่ได้จากข้อสรุปผลการวิจัยเพื่อนำไป กำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษา

1.5.7 นโยบายการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) คือ นโยบายที่ผู้มีส่วนร่วมทางการศึกษาร่วมระดมความคิดเห็นกันเพื่อนำไปกำหนดในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา
- 2) การบริหารงานสถานศึกษา
- 3) ครูอิสลามศึกษาและความหมายของการศึกษาอิสลาม
- 4) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
- 5) โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา
- 6) กรอบแนวคิดทฤษฎี
- 7) กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 8) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ “สทศ.” ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “National Institute of Educational Testing Service (Public Organization)” หรือ “NIETS” เป็นหน่วยงานทดสอบระดับชาติอยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาเมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2548 มีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการและดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยและให้บริการทางด้านการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น O-NET (ขั้นพื้นฐาน), I-NET (อิสลามศึกษา), N-NET (กศน.), V-NET (อาชีวศึกษา), GAT (ความถนัดทั่วไป), PAT (ความถนัดทางวิชาการ/วิชาชีพ) เป็นต้นรวมทั้งเป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการทดสอบทางการศึกษาในระดับชาติและนานาชาติ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาฯ, 2554)

I-NET ย่อมาจาก Islamic National Educational Test หมายถึงการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษาให้แก่นักเรียนที่กำลังเรียนในชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 6 ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 3 และชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 ตามหลักสูตรอิสลามศึกษาพุทธศักราช 2546 โดยดำเนินการจัดสอบดังนี้ (สถาบันทดสอบทางการศึกษา, 2554)

2.1.1 วัตถุประสงค์ของการทดสอบ I-NET

1. เพื่อทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546
2. เพื่อนำผลการสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน
3. เพื่อนำผลการทดสอบไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

2.2.2 ผลคะแนนการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET)

จังหวัดสตูลเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผลคะแนนการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนต้นปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

ที่	สาระวิชา	ปีการศึกษา		
		2553	2554	2555
1	อัลกุรอาน	45.85	37.67	39.72
2	อัลฮาดิษ	45.34	47.81	47.1
3	อัลอากิเดฮ์	48.73	47.41	40.75
4	อัลฟิกฮ์	27.47	33.97	37.84
5	ฮัตตารีค	33.49	40.1	43.17
6	อัลอักลาค	70.54	51.52	52.05
7	ภาษามาลายู	33.18	26.15	29.9
8	ภาษาอาหรับ	26.39	28.61	27.38
	รวม	41.37	39.16	39.74

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนต้นปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูลวิชาอัลฟิกฮ์ และฮัตตารีค ที่มีพัฒนาขึ้น แต่มีอีก 6 รายวิชาที่มีพัฒนาการยังไม่ดีขึ้น

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนกลางปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

ที่	สาระวิชา	ปีการศึกษา		
		2553	2554	2555
1	อัลกุรอาน	34.76	38.49	39.09
2	อัลฮาดิษ	43.13	42.21	52.16
3	อัลอากีคะฮ์	41.14	49.49	49.37
4	อัลฟิกฮ์	41.16	41.04	37.19
5	ฮัตตารีค	36.09	30.23	41.77
6	อัลอัคลาค	69.37	60.65	57.72
7	ภาษามาลายู	31.59	26.1	28.26
8	ภาษาอาหรับ	26.31	28.94	30.09
	รวม	40.44	39.64	41.96

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนกลางปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูลวิชาอัลกุรอาน เท่านั้นที่มีพัฒนาขึ้น และมีอีก 7 รายวิชาที่มีพัฒนาการไม่ดีขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเยอะกว่าในระดับตอนต้น

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนปลายปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

ที่	สาระวิชา	ปีการศึกษา		
		2553	2554	2555
1	อัลกุรอาน	36.91	44.13	43.18
2	อัลฮาดิษ	35.58	37.3	46.1
3	อัลอากีดะฮ์	27.71	37.07	39.2
4	อัลฟิเกฮ์	41.06	33.11	33.05
5	ฮัตตารีค	30.78	30.61	32.18
6	อัลอัคลาค	50.89	45.93	53.09
7	ภาษามาลายู	29.7	29.15	26.09
8	ภาษาอาหรับ	28.21	29.94	25.28
	รวม	35.11	35.91	37.27

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนปลายปีการศึกษา 2553, 2554 และ 2555 แต่ละสาระวิชาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล วิชาอัลฮาดิษ และอัลอากีดะฮ์ เท่านั้นที่มีพัฒนาขึ้น แต่ยังมีอีก 6 รายวิชาที่ยังไม่ดีพัฒนาการที่ดีขึ้น

โดยภาพรวมของจังหวัดสตูลแล้วทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยยังไม่ถึงร้อยละ 50 ทุกรายวิชา และทั้ง 3 ปีการศึกษา

โรงเรียนธรรมศาสน์วิทยา เป็นอีกหนึ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสตูล โดยมีปรัชญามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด มีจิตสำนึกความเป็นไทย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีสุขภาพดีสามารถดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม อีกทั้งมีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และน่านวัตกรรมและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุผลสูงสุด แต่ก็ยังประสบปัญหาเรื่องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาศาสนา จากผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4 รายงานผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) อิสลามศึกษาระดับกลาง (มุดาวัดซีเตาะห์) ปีการศึกษา 2553-2555 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

ที่	สาระวิชา	ปีการศึกษา		
		2553	2554	2555
1	อัลกุรอาน	37.95	44.48	38.57
2	อัลฮาดิษ	45.26	50.10	51.29
3	อัลอากีดะฮ์	51.03	50.10	50.50
4	อัลฟิถฮ์	50.51	49.64	40.36
5	ฮัตตารีค	38.42	35.68	42.86
6	อัลอัคลาค	67.37	70.05	56.07
7	ภาษามาลายู	32.37	26.41	26.86
8	ภาษาอาหรับ	26.05	29.38	28.57
	รวม	43.62	44.48	41.89

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) อิสลามศึกษาระดับกลาง ((มุดาวัดซีเตาะห์) ปีการศึกษา 2553-2555 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยาวิชาอัลฮาดิษเท่านั้น ที่มีพัฒนาขึ้น

ตาราง 5 รายงานผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) อิสลามศึกษาระดับสูง (ชานาวิยะห์) ปีการศึกษา 2553-2555 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

ที่	สาระวิชา	ปีการศึกษา		
		2553	2554	2555
1	อัลกุรอาน	40.65	50.60	50.48
2	อัลฮาดิษ	44.35	38.20	51.43
3	อัลอากีดะฮ์	30.32	38.40	43.62
4	อัลฟิเกฮ์	48.06	38.20	34.67
5	ฮัตตารีค	33.87	36.50	36.00
6	อัลอัคลาค	54.84	51.20	55.14
7	ภาษามาลายู	35.16	28.80	24.76
8	ภาษาอาหรับ	29.68	32.70	26.55
	รวม	39.62	39.33	40.33

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าผลการทดสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) อิสลามศึกษาระดับสูง (ชานาวิยะห์) ปีการศึกษา 2553-2555 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยาวิชาอัลอากีดะฮ์ เท่านั้นที่มีพัฒนาขึ้น

2.2 การบริหารงานสถานศึกษา

ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะใช้ในการบริหารจัดการองค์กร การดำเนินการ การควบคุม การจัดบริการเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้มีคุณภาพประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีผู้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษาไว้ดังนี้

๑) การบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล

ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 33-36)

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 10-21) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารวิชาการสรุปได้ว่าเป็นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

๒) การบริหารงานแผนและงบประมาณ

การบริหารงานแผนและงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และมุ่งเน้นผลงาน เพื่อผลประโยชน์ด้านการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียนได้ผลิตที่มีคุณภาพด้านการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 39-50)

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 22-23) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงบประมาณดังนี้คือการจัดตั้งงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

๓) การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 51-63)

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 35-56) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานบุคคลสรุปได้ดังนี้คือ การวางแผนอัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่งวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ เงินเดือนแลค่าตอบแทน การเลื่อนขั้นเงินเดือน การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การลาศึกษาต่อ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการ

ทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนิน การทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การออกจากราชการ การขอรับใบอนุญาตและ การขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การยกเว้นคุณสมบัติ งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๔) การบริหารงานบริหารทั่วไป

การบริหารงานบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการฝ่าย บริหารอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักการใน การประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุก รูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และการจัดการของสถานศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 59-73) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารทั่วไปไว้ดังนี้คือ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การ วางแผนการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร การ พัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษา การดำเนินงานธุรการ ด้านการเงิน การคลัง บัญชีและพัสดุ การอำนวยความสะดวกการ ดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดหาสามะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การจัดตั้ง ยุบรวม สถานศึกษา การอำนวยความสะดวกและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทำศนศึกษา การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคลชุมชน และองค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น งานกำกับดูแลสถานศึกษา ติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานการจัดระบบการควบคุม ภายในหน่วยงาน

2.3 ครูอิสลามศึกษาและความหมายของการศึกษาอิสลาม

ครูอิสลามศึกษา ก็คือ ครูที่สอนศาสนาในโรงเรียนปอเนาะ หรือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม ไม่จำเป็นจะต้องมีบทบาทและภารกิจอะไรที่มากมาย เคยสอนมาอย่างไรก็ต้องสอนไปอย่าง นั้น โดยมีได้คำนึงถึงสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วว่าจะมีวิธีการอย่างไรในอันที่จะ เพิ่มกลยุทธ์ และพัฒนาความเป็นครูให้เด่นชัด และพัฒนาสังคมให้บรรลุสู่เจตนารมณ์แห่งอัล-อิสลาม แน่นอนครูสอนศาสนาจะต้องมีบทบาทและภารกิจที่ไม่อยู่กับที่ แต่จะต้องมีพัฒนาการสู่จุดที่สังคม นั้นจะต้องรู้หน้าด้วยกับหลักการแห่งอัล-อิสลาม อย่างเป็นลำดับ

ครู ในทัศนะอิสลามกับความรับผิดชอบของครูสอนศาสนา ในสังคมปัจจุบันมีความรับผิดชอบกันมากน้อยขนาดไหน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และมีความหมายในการสอนภาคีฟิรฎูฮีนเป็นอย่างมาก แต่ว่าวิธีการที่เราจะเสริมสถานภาพในการเป็นครูนั้นย่อมมีความแตกต่างกันในแต่ละยุคแต่ละสมัย ปัจจัยที่เอื้ออำนวย ในการที่จะส่งผลิตผลที่ชัดเจน ให้แก่ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนนั้นให้มีการพัฒนา มีปัจจัยหลายๆอย่าง ที่จะต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง การเสริมสร้างสถานภาพของครู เพื่อมุ่งผลให้แก่วิศวศึกษาเล่าเรียน ได้รับประโยชน์อย่างจริงจังนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ประการด้วยกัน อันสืบเนื่องมาจากสภาวะการณ์ทางสังคมที่มีความแตกต่างกันออกไป ศาสนาอิสลามเน้นการสอนที่ครูผู้สอนต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ดังจะอธิบายทหนึ่ง

“เจ้าจงทำการละหมาดเหมือนกับทำที่เราละหมาด” หรือในการประกอบพิธีฮัจญ์ “การประกอบพิธีฮัจญ์ของพวกเจ้า จงยึดเอาตามแบบฉบับของข้าพเจ้า” (ท่านนบีมุฮัมมัด (ซ.ล.)

ชี้ให้เห็นว่าการถ่ายทอดที่ลึกซึ้ง จงใจให้เกิดการปฏิบัติและสามารถที่จะสัมฤทธิ์ผลได้ก็คือ การสอนด้วยการเป็นแบบอย่าง ดังเช่นที่ องค์อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ ดังมีใจความว่า **“แน่แท้ได้ปรากฏแบบอย่างอันดีงามสำหรับสุเจ้าในตัวของศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์แล้ว”** นี่คือการชี้ให้เห็นถึงการเผยแพร่ศาสนาของรอซูล(ซ.ล.) หน้าที่อันนี้ถึงแม้ว่าอัลลอฮ์จะเป็นผู้กำหนดให้แก่ท่านรอซูล เป็นการเฉพาะ แต่ก็ได้ไม่ได้หมายความว่าหน้าที่ของรอซูลเท่านั้น อันใดเป็นสิ่งที่รอซูลประพฤติปฏิบัตินั้นก็คือภารกิจของประชาชาติมุสลิมที่จะต้องประพฤติปฏิบัติด้วยดังนั้นการที่เราจะเสริมสร้างบทบาทให้แกตนเองนั้น เพียงแต่เราจะดูจากจุดเล็กๆน้อยๆ ตรงนี้ภารกิจของท่านรอซูลมีกี่ประการ ตลอดจนวิธีการสอนเน้นที่การเป็นแบบอย่าง ซึ่งทำให้เกิดเป็นปวงชนนิยมคลั่งขึ้นมา เป็นที่เคารพและเกิดการยอมรับ อันจะทำให้เป็นพลังใจอันสำคัญในการที่ก้าวเข้าไปเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก รวมไปถึงการเข้าไปมีบทบาทในส่วนของผู้ปกครองอีกด้วย นั่นเป็นการที่จะก้าวเข้าไปแก้ไขที่เรียกได้ว่าเกือบจะครบวงจร ซึ่งแน่นอนครูสอนศาสนาก็คือผู้ที่ต้องสวมวิญญาณในความเป็นครูตามอุดมการณ์แห่งอัลอิสลามอย่างแท้จริง

ในแง่ของหลักการที่ครูจำเป็นจะต้องบรรจุคุณสมบัติของตนเอง ให้ตรงกับเจตนารมณ์ตามหลักการแห่งอัลอิสลาม สองประการนี้ เป็นปัจจัยสำคัญ ในอันที่จะเสริมสร้างให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ (อัคดุลหะกิม วันแอะเลาะ)

ความหมายการศึกษา(อัครบียะฮฺ) ในอิสลาม คำว่า **التربية** (อัครบียะฮฺ) หรือ **التربية الإسلامية** (อัครบียะฮฺ อัลอิสลามียะฮฺ) ไม่มีบัญญัติไว้ในอัลกุรอาน หรือ ในหะดีษ หรือแม้แต่ในตำราเก่าของอูลามายที่เป็นที่รู้จักก็ไม่ได้บัญญัติคำนี้มา แต่จะใช้คำอื่นแทนคำอัครบียะฮฺ ดังพจนานุกรมอาหรับ ได้ให้ความหมายของคำว่า **التربية** มาจากรากศัพท์ต่อไปนี้

1. **تربية** มาจากคำว่า **ربا يربو** (เราะบา ยรรบ) หมายถึง การเพิ่มพูนขึ้นและเจริญงอกงาม ดังนั้น การศึกษาหรือ **التربية** หมายถึง การเพิ่มหรือเจริญงอกงาม ดังที่ฝรั่งเชื่อว่า Education is Growth (การศึกษาคือการเจริญงอกงาม) และความหมายของ อັตศัรบียะฮฺในลักษณะนี้ที่ให้ความหมายลักษณะนี้

2. **تربية** มาจากคำว่า **ربي يربي** (เราะบา ยรรบี) การดูแลและเลี้ยงดู

3. **التربية** มาจากคำว่า **رب يرب** (ร็อบบะ ยะรบบ) หมายถึง การแก้ไขให้ดีขึ้น การสั่งสอน การปกครองดูแล

แม้ความหมายการศึกษาที่ให้โดยนักคิด นักการศึกษาในยุคสมัยต่างๆ แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับ สถานที่ สถานการณ์ สภาพแวดล้อม ปรัชญา นโยบายของรัฐ หรือตามแนวความคิดของแต่ละคน แต่โดยภาพรวมแล้ว ความหมายของการศึกษาจะอยู่ในกรอบความหมายของคำอັตศัรบียะฮฺที่กล่าวมาข้างต้น

อิมาม อัลบัยฮุควีย์ (685 ฮ.ศ) ได้กล่าวว่า “**الرّب** (الرّب) ที่เป็นรากศัพท์ของคำว่า อັตศัรบียะฮฺ (**التربية**) คือ การนำสิ่งหนึ่งสิ่งใดสู่ความสมบูรณ์ของมัน จากลักษณะหนึ่งหนึ่งสู่อีกลักษณะหนึ่ง”

อรร-รอฆิบ อัล-อัศฟาฮานีย์ (502 ฮ.ศ) ได้กล่าวว่า “**الرّب** (الرّب) ที่เป็นรากศัพท์ของคำว่า อັตศัรบียะฮฺ (**التربية**) คือ การสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากขั้นสู่อีกขั้นจนถึงขีดความสมบูรณ์”

อิมาม อัลฆอซาลี (478 ฮ.ศ) กล่าวว่า การศึกษาหมายถึงกระบวนการทำให้บุคคลเข้าใจลัทธิอัลลอฮฺ และการศึกษาอิสลามกับการศึกษาทั่วไป คือ

- การศึกษาอิสลาม มีจุดประสงค์ หลักสูตร วิธีการ และสื่อต่างๆ ยึดเอาบทบัญญัติศาสนาเป็นหลัก

- การศึกษาอิสลาม ไม่ได้มีจุดประสงค์เพียงแต่ให้มีชีวิตอยู่บนโลกนี้อย่างมีความสุขเท่านั้น แต่เน้นการมีชีวิตหลังความตายด้วย

- การศึกษาอิสลาม ให้ความสำคัญทั้งที่เป็นวัตถุทางกายและที่เป็นจิตวิญญาณ ดูแลและเสริมสร้างในสิ่งเหล่านี้ให้ครอบคลุมและสมบูรณ์

สามารถสรุปได้ว่า การศึกษา (**التربية**) ในอิสลาม หมายถึง กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถและทักษะของบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการของชีวิตในทุกแง่ทุกมุม หรือกระบวนการสร้างบุคคลให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอาศัยอยู่

2.4 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

ความเป็นมาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จัดเป็นโรงเรียนเอกชนลักษณะ 2 ประเภทสอนศาสนา ดำเนินการตามมาตรา 15 (2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2525 และตามประกาศ

กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทระดับโรงเรียนเอกชน ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2525 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามแต่เดิมเรียกชื่อกันตามภาษาท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่า "ปอเนาะ" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2528:4)

ปอเนาะเป็นสถาบันการศึกษาด้านศาสนาอิสลามที่เก่าแก่ที่สุดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จุดกำเนิดของปอเนาะนั้น อยู่ในประเทศอียิปต์ หลังจากนั้นก็ได้แพร่หลายเข้าสู่คาบสมุทรมลายู และหมู่เกาะมลายู ซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การศึกษาตามระบบปอเนาะได้เข้าสู่ประเทศไทยเป็นครั้งแรกที่แถบรัฐปัตตานี (ซึ่งในปัจจุบันประกอบไปด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 12 ปอเนาะในรัฐปัตตานีนี้ ถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ศาสนาอิสลามที่สำคัญของชาวมุสลิมในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแถบอื่นๆ ของโลก

ปอเนาะ" เป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า "ปุนดุก" (Pondok) ซึ่งเป็นภาษาอาหรับ และมีความหมายว่าบ้านหลังเล็กๆ ที่มีลักษณะคล้ายกระท่อม หรือกระท้อบ ความหมายดังกล่าวนี้ได้สะท้อนภาพและลักษณะของสถาบันการศึกษารูปแบบนี้ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากปอเนาะเป็นโรงเรียนที่มีลักษณะของการอยู่ประจำหรือโรงเรียนกิน-นอน ปอเนาะนั้นก็มักกระท่อมสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่ถ้าปอเนาะใดมีนักเรียนน้อย ผู้คนไม่ศรัทธาจำนวนกระท่อมก็มีน้อยและบางหลังจะพังมิพังแหล่ (อุทัย หิรัญโต. 2522:78-79) โดยที่จำนวนบ้านพักหรือกระท่อมที่พักของนักเรียนที่ตั้งเรียงรายอยู่ในปอเนาะต่าง ๆ สะท้อนถึงความนิยมในตัว "โต๊ะครู" หรือครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี การเรียนในปอเนาะนั้นถือได้ว่าเป็นการเรียนที่ยึดหลักความศรัทธา และความเคารพนับถือเป็นสิ่งสำคัญ คือศรัทธาในศาสนาอิสลาม และเคารพนับถือในตัวครูผู้สอนหรือ "โต๊ะครู"

โต๊ะครูท่านใดที่ได้รับความศรัทธาจากชาวบ้าน หรือชุมชนมาก ปอเนาะของโต๊ะครูท่านนั้นก็จะได้ความนิยมค่อนข้างสูง ในหลายกรณีมักมีนักเรียนจากต่างถิ่น มาสมัครขอเรียนในปอเนาะที่ชาวบ้านนับถือในตัวโต๊ะครูที่มีความเป็นเลิศทางศาสนา โดยปกติแล้ว ในการจัดตั้งปอเนาะนั้นมักดำเนินการโดยตัวโต๊ะครูผ่านการสนับสนุนของชาวบ้านในชุมชน ที่ต้องการจัดการเรียนการสอนในหลักศาสนาอิสลาม และมักเกิดขึ้นในชุมชนที่มีชาวมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ตามค่านิยมและความเชื่อของชาวไทยมุสลิม ผู้ที่จะมาเป็นโต๊ะครูและจัดตั้งปอเนาะได้นั้น ต้องเป็น "หะยี" หรือผู้ที่เคยผ่านการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ มาแล้วและต้องมีความรู้ทางศาสนาที่เป็นที่ยอมรับของชุมชน นักเรียนที่มาศึกษาในปอเนาะเรียกว่า "โต๊ะปาเก"(อุทัย หิรัญโต.2521:80) อาคารสถานที่สอนเรียกว่า "บาลาเซาะห์" หรือ"บาลาไล "(โมหัมมัด อับดุลกาเดร์. 2530:232)

ในกรณีที่ปอเนาะมีนักเรียนจำนวนมากหรือโต๊ะครูชราจนสอนไม่ค่อยไหวก็อาจมี "อุซตาซ" ซึ่งอาจเป็นรุ่นพี่หรือศิษย์เก่ามาช่วยสอน ด้วยเหตุที่การเรียนในปอเนาะยึดหลักศรัทธาเป็นสำคัญ รูปแบบ หลักสูตร และเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนจึงไม่ชัดเจนตายตัว การวัดความรู้ด้วยการถาม-ตอบหรือการสอบปากเปล่าเป็นสิ่งสำคัญ นักเรียนที่เรียนในปอเนาะมีทั้งชายหญิงและกลุ่มคนที่มี

ครอบครัวแล้วในการพักอาศัย คนสามกลุ่มนี้จะแยกเขตต่างหากจากกัน ขณะที่ในการเรียน นักเรียนชายและหญิงจะแยกออกจากกันอย่างสิ้นเชิง

นอกเหนือจากการเรียนการสอนศาสนาแล้ว ปอเนาะบางแห่งยังเสริมเรื่องการประกอบอาชีพให้แก่แก่นักเรียนด้วย จุดเปลี่ยนที่สำคัญของปอเนาะเกิดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ.2504 ด้วยความต้องการของทางรัฐบาลที่อยากจัดระเบียบปอเนาะ โดยที่รัฐบาลต้องการให้ปอเนาะมาจดทะเบียนกับทางราชการและจัดการเรียนการสอนในวิชาศาสนา วิชาภาษาไทย และวิชาชีพ

เหตุผลสำคัญในการจัดระเบียบดังกล่าวคือ

1. ทางราชการเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในปอเนาะเป็นระบบที่ล้าหลัง
2. ปอเนาะเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ

เหตุผลดังกล่าวย่อมสะท้อนถึงความไม่เข้าใจของรัฐบาลที่มีต่อวิถีชีวิตของชุมชนชาวมุสลิม ที่อยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้เป็นอย่างดี (ในครั้งนั้นการจัดระเบียบปอเนาะได้เกิดขึ้นในสี่จังหวัดคือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล) ในการจูงใจให้ปอเนาะมาจดทะเบียน ทางราชการใช้รางวัลพระราชทานเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความเป็นมาและการปรับปรุงโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งได้พัฒนาจากสถานศึกษาที่เรียกว่า ปอเนาะ ในปี พ.ศ. 2501 กระทรวงศึกษาธิการได้วางโครงการ พัฒนาการศึกษาทั่วประเทศ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 12 ภาค จังหวัดชายแดนภาค และในปี 2503 กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงมหาดไทยได้จัดให้มีการประชุม สัมมนา โต๊ะครูเจ้าของปอเนาะ โดยปรับปรุงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 จากปอเนาะได้ปรับปรุงเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม เมื่อปี พ.ศ. 2508 รัฐบาลมีความเห็นว่า ควรส่งเสริมปอเนาะ ที่จดทะเบียนแล้ว ให้แปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน

ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ประกาศห้ามจัดตั้งปอเนาะขึ้นมาใหม่ตามข้อเสนอของสภาความมั่นคงแห่งชาติ จนกระทั่งเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ในการพัฒนาปอเนาะให้เป็นโรงเรียนนั้น นับได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการได้กระทำการเปลี่ยนแปลงข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เนื่องด้วยคุณภาพการศึกษาต่ำ และการปฏิบัติงานของข้าราชการครูที่ส่งไปช่วยสอนวิชาสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของทางราชการ และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโรงเรียนดังกล่าว จึงได้พยายามหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น.

ในปี พ.ศ. 2501 กระทรวงศึกษาธิการได้วางโครงการพัฒนาการศึกษาทั่วประเทศ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 12 ภาค จังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือสี่จังหวัดภาคใต้อยู่ภาคการศึกษา 2 (มียะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล) (มยูรี จารุปาน. 2518 : 10-11) และในการพัฒนาการศึกษาดังกล่าวได้มีการพิจารณาถึงการศึกษาในรูปแบบของปอเนาะซึ่งเป็นการจัดการเรียนที่ล่าช้าและเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของชาติบ้านเมือง ภาคการศึกษาจึงจัดงานนี้โดยมีเป้าหมายให้ปอเนาะเปลี่ยนสภาพเป็นโรงเรียน และในปี 2503 กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงมหาดไทยได้จัดให้มีการประชุม สัมมนา โต๊ะครูเจ้าของปอเนาะ และผู้เกี่ยวข้อง ที่ศูนย์พัฒนาการศึกษา 2 จังหวัดยะลา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษา ที่ประชุมได้มีข้อตกลงและจัดทำระเบียบว่าด้วยการปรับปรุงปอเนาะ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ๑) เพื่อให้ปอเนาะจดทะเบียน อันหมายถึงการยอมรับแนวทางการปรับปรุงการศึกษาในปอเนาะ
- ๒) เพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่และบริเวณ จัดถนนเข้าสู่ปอเนาะ จัดทำป้ายชื่อปอเนาะ
- ๓) ปรับปรุงการเรียนการสอน ปรับปรุงหลักสูตร จัดสอนให้เป็นชั้น จัดสอนภาษาไทย และจัดสอนวิชาชีพตามความต้องการและความพร้อม
- ๔) จัดให้มีการประเมินผลการสอนชั้นตัวประโยค ทางกระทรวงศึกษาธิการจะมอบหมายให้จังหวัดและเขตดำเนินการ (โมหัมมัด อับดุลการ์เคร์. 2530: 233-234)

การประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปรับปรุงส่งเสริมปอเนาะในภาคการศึกษา 2 พ.ศ. 2504 นั้น ปรากฏว่าเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2507 ปอเนาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการจดทะเบียน ทั้งหมดประมาณ 171 ราย โดยปอเนาะทั้งหลายมีความประสงค์ที่จะปรับปรุงการเรียนการสอน ปรับปรุงกิจกรรมอาคารสถานที่ หลักสูตรมีชั้นเรียน มีการสอนวิชาภาษาไทยดำเนินการประเมินผลและวัดผล ดังที่กลุ่มงานนิเทศการศึกษาเอกชน ได้สรุปไว้ว่า

เมื่อปี พ.ศ. 2508 รัฐบาลมีความเห็นว่า ควรส่งเสริมปอเนาะ ที่จดทะเบียนแล้วให้แปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน จัดให้มีอาคารเอกเทศมีการสอนวิชาสามัญหลักสูตรประถมศึกษาตอนปลาย ควบคู่วิชาศาสนา โดยมีการอุดหนุนปอเนาะที่แปรสภาพมาเป็นโรงเรียนราษฎร์ ระหว่างพ.ศ. 2509 -2511 ดังนี้

- ๑) ให้เงิน 10,000 บาทในปีแรกที่ขอจัดตั้ง
- ๒) ให้ครูช่วยสอนวิชาสามัญ 1 คน
- ๓) ให้เงินทุนปีละ 3,000 บาท

ให้การผ่อนผันเรื่อง คุณสมบัติบางประการของเจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครูโดยผ่อนผันไม่ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์

การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ.2508 เมื่อรัฐบาลต้องการให้ปอเนาะแปรสภาพมาเป็น "โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม" (หรือ "โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม" ในปัจจุบัน) เพื่อจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน มีอาคารเรียนเป็นเอกเทศและที่สำคัญต้องการให้โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม จัดการเรียนการสอนในวิชาสามัญหลักสูตรประถมศึกษาตอนปลาย ควบคู่กับวิชาศาสนาอิสลาม

การแทรกแซงการเรียนการสอนในปอเนาะที่ดำเนินการโดยรัฐบาลเกิดขึ้นแล้วสองครั้ง ในครั้งแรกต้องการให้เพิ่มวิชาภาษาไทยเข้าไป และจัดการเรียนการสอนวิชาศาสนาในแนวทางที่รัฐบาลต้องการ (คือการจัดทำหลักสูตรและแบ่งชั้นเรียนออกเป็นระดับต่าง ๆ) ส่วนในครั้งที่สองต้องการให้เพิ่มวิชาสามัญเข้าไปไม่ว่าจะด้วยความปรารถนาดีของรัฐบาลหรือไม่ ปอเนาะส่วนใหญ่ก็ได้เริ่มกลายสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม

สำหรับการแทรกแซงในคราวหลังนี้ รัฐบาลได้ใช้เงินอุดหนุนเป็นสิ่งล่อให้ปอเนาะมาแปรสภาพจากการแปรสภาพดังกล่าวทำให้ปอเนาะได้แตกออกเป็นสองกลุ่มคือ

1. กลุ่มปอเนาะดั้งเดิมที่สอนศาสนาตามแนววิถีเดิม
2. กลุ่มโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามที่สอนวิชาสามัญควบคู่กับวิชาศาสนา

ผลของการแปรสภาพและทำให้ปอเนาะแยกออกเป็นสองกลุ่มนั้นสามารถเห็นได้จวบจนกระทั่งปัจจุบัน หากพิจารณาถึงความเข้มข้นของเนื้อหาด้านศาสนาแล้วสามารถกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนศาสนาในปอเนาะแบบดั้งเดิมนั้น เข้มข้นกว่าในโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ทั้งๆ ที่การเรียนในปอเนาะนั้นไม่มีหลักสูตรที่ชัดเจน ส่วนการวัดผลก็อาศัยความเข้าใจเป็นหลัก ต่อจากนั้นในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ประกาศห้ามจัดตั้งปอเนาะขึ้นมาใหม่ตามข้อเสนอของสภาความมั่นคงแห่งชาติ จะต้องดำเนินการแปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามอย่างเป็นทางการเป็นขั้นเป็นตอน และให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 15 มิถุนายน 2514 ปอเนาะใดที่มีได้ขอจัดตั้งเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามต้องล้มเลิกไป แต่หากโตะครุคนใดต้องการเปิดสถาบันการศึกษาใหม่ก็ให้ยื่นเรื่องเปิดเป็นโรงเรียนราษฎร์(สอนศาสนาอิสลาม) ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.2497 (ซึ่งในปี พ.ศ.2525 รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนมาทดแทน "โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม" จึงได้เปลี่ยนเป็น "โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม" ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา) อย่างไรก็ตาม ยังมีปอเนาะบางส่วนที่มีได้มาจดทะเบียน และยังคงจัดการเรียนการสอนในวิถีทางเดิมอยู่ คือไม่ได้จัดในรูปแบบโรงเรียน หรือมีหลักสูตรการเรียนการสอน

และในปี พ.ศ. 2510 ได้มีการพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี และประเมินดำเนินการปอเนาะดังนี้

- ๑) ให้จังหวัดแจ้งเจ้าของปอเนาะที่จดทะเบียนทั้งหมด ให้มาขอจดทะเบียนตั้งเป็น

โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 12 มิถุนายน 2514 หากปอเนาะใดไม่ดำเนินการขอจัดตั้ง เป็นโรงเรียนราษฎร์ตามที่กำหนด ให้ถือว่าปอเนาะนั้นล้มเลิกไป

๒) ปอเนาะที่เหลือจากการปรับปรุงตามโครงการเดิม ให้ไปปรับการอุดหนุนตามเกณฑ์และวิธีการของโครงการเดิม แต่ต้องมีลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๓) ปอเนาะที่มีลักษณะดัง ข้อ 2 จะได้รับการอุดหนุนก็ต่อเมื่อได้จัดตั้งภายในเดือนกันยายน 2512 และจะได้รับการอุดหนุน”

การจัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษา และสมรรถนะครูที่จำเป็นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ที่ได้แปรสภาพมาจากปอเนาะ จัดการเรียนการสอน 2 ลักษณะ คือ

- 1) สอนวิชาศาสนาอย่างเดียว
- 2) สอนศาสนาควบคู่วิชาสามัญและ / หรือวิชาชีพ

ภาคศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตรภาควิชาศาสนาเป็น 3 ระดับและกำหนด ให้โรงเรียนใช้ดังนี้

- ๑) หลักสูตรอิสลามศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2523 ใช้เวลาเรียน 4 ปี
- ๒) หลักสูตรอิสลามศึกษาตอนกลาง พุทธศักราช 2523 ใช้เวลาเรียน 3 ปี
- ๓) หลักสูตรอิสลามศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2523 ใช้เวลาเรียน 3 ปี

สภาพการจัดการเรียนการสอนในรอบวันของโรงเรียน

แนวที่ 1 จัดตารางเรียนแบ่งภาควิชาแยกกัน ตอนเช้าเรียนวิชาศาสนาตอนบ่ายเรียนวิชาสามัญ และ/หรือวิชาชีพ

แนวที่ 2 จัดการสอนคละกันทั้ง 2 ภาควิชา ทั้งตอนเช้าและบ่ายนักเรียน

ครูมี 2 ประเภทคือ

1. ครูสอนศาสนา ซึ่งโรงเรียนจัดหาเอง มีฐานะเป็นลูกจ้างของโรงเรียน
2. ครูสอนสามัญหรือวิชาชีพ
  - ครูซึ่งรัฐส่งไปช่วยสอน มีฐานะเป็นราชการครูและลูกจ้างประจำ
  - ครูที่โรงเรียนจัดหาเอง มีฐานะเป็นลูกจ้างของโรงเรียน

เวลาเรียนการแบ่งเวลาเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

1. หลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2523 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2538) ใช้เวลาเรียนโดยปกติ 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน

2. ในปีการศึกษาหนึ่ง ให้แบ่งภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจเปิดฤดูร้อนได้ตามที่เห็นสมควร สำหรับฤดูร้อน ซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ

3. ในสัปดาห์หนึ่ง โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรนี้ควบคู่กับวิชาสามัญต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 6 วัน วันละไม่น้อยกว่า 4 คาบ คาบละ 45 นาที รวมอย่างน้อย 24 คาบ ส่วนโรงเรียนที่เปิดเรียนศาสนาอย่างเดียว เปิดสอนตามโครงสร้างหลักสูตรไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน

4. ให้เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 22 คาบและให้โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมศาสนา 2 คาบต่อสัปดาห์

หน่วยการเรียน

รายวิชาได้ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียน รายวิชาได้มีรายคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียนมากขึ้นหรือน้อยลงเป็นไปตามสัดส่วน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามปัจจุบันต้องใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2546) มีสารดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตร 4 ช่วงชั้น ตามระดับการพัฒนาของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น ปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น ปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง ปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย ปีที่ 1-3

2. ระดับการเรียนรู้

กำหนดตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็นกลุ่ม

- กลุ่มศาสนาอิสลาม

- กลุ่มสังคมศึกษาและจริยธรรม

- กลุ่มภาษา

หลักสูตรอิสลามศึกษากำหนดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาผู้

เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับที่ตอบสนองความสามารถความถนัด ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้น

3. กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 3 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตัวเองตามความถนัด

4. มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรอิสลามศึกษา กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3 กลุ่มเป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนด 2 ลักษณะ

๑) มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาอิสลามศึกษา เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาอิสลามศึกษา

๒) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ อิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 6 อิสลามศึกษาตอนกลาง ปีที่ 3 และอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรอิสลามศึกษา กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชนสังคม และประเทศชาติตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นขึ้นตามความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียนในสถานศึกษาเพิ่มเติมได้

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า โรงเรียนปอเนาะ เป็นสถานศึกษาสอนศาสนาอิสลามโดยโต๊ะครูเป็นผู้บริหารคนเดียว ทางรัฐบาลได้ส่งเสริมให้ปอเนาะจดทะเบียนและปรับปรุงอาคารสถานที่ ให้แปรสภาพเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีการปรับปรุงการสอนตามมาตรฐาน การจัดการเรียนการสอนมี 2 ลักษณะ สอนวิชาศาสนา และ ศาสนาควบคู่กับสามัญ / วิชาชีพ และสภาพการจัดการสอนจัดตารางเรียนแบ่งภาควิชาแยกกัน ตามการตกลงของโรงเรียน และเวลาเรียนคาบละ 45 นาที สัปดาห์ ละ 5 วัน และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบันต้องใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาพุทธศักราช 2546 ในการจัดการศึกษาโดยมีกำหนดหลักสูตร 4 ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ 3 กลุ่มคือกลุ่มศาสนาอิสลาม กลุ่มสังคมศึกษาและจริยธรรม และกลุ่มภาษา จากบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยสมรรถนะครู ที่มีความเฉพาะเจาะจงบางประการมาประกอบกับสมรรถนะตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะหลัก ด้านภาษาและเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยาการศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา ด้านการบริหารจัดการ

ห้องเรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษาและการเรียนรู้ ด้านปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และด้านความร่วมมือกับชุมชน

2.5 โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศตุล บริหารโรงเรียนโดย นายอับดุลลอฮ์ อาเก็ม ตั้งอยู่เลขที่ 18 ม.2 ต.ควนสตอ อ.ควนโดน จ.สตูลได้รับอนุญาตให้จัดตั้งตามใบอนุญาตเลขที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ.2541 เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 ได้รับอนุญาตให้เปิดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4-6 และได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนประเภทจากโรงเรียนมาตรา 15(2) เป็นโรงเรียนมาตรา 15(1) ปี พ.ศ.2550 ได้เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 - 3 และในปี พ.ศ.2552 ได้เปิดสอนในระดับชั้นประถมศึกษา 1-6 จนถึงปัจจุบัน

เป้าหมาย

1. ปลูกฝังเยาวชนและพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศด้านจริยธรรมอิสลาม และวิชาการ
2. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีเป็นสื่อในการเรียนการสอน
4. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ในทุกกลุ่มสาระ

หลักสูตรที่เปิดสอน

1. หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551
2. หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ.2546
3. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546

หลักสูตรพิเศษ

1. หลักสูตรกีรออาตี (ภาคค่ำ)
2. หลักสูตรการสื่อสารภาษาอาหรับ ภาษามลายู ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน
3. หลักสูตรกววิชาทุกกลุ่มสาระ
4. หลักสูตรอาเซียนศึกษา (Asian Studies Program)

คำขวัญโรงเรียน

สร้างคนดี มีความรู้ คู่คุณธรรม

อัตลักษณ์และเอกลักษณ์

อัตลักษณ์ของผู้เรียน “คุณธรรมเด่นตามวิถีมุสลิม”

เอกลักษณ์ของโรงเรียน “โรงเรียนคุณธรรมเด่นตามวิถีมุสลิม”

2.6 กรอบแนวคิดทฤษฎี

ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สคริฟเวน (Scriven, 1967) เป็นนักคิดนักปรัชญาที่สำคัญคนหนึ่งของวงการประเมินที่ให้ความสำคัญกับการตัดสินคุณค่า (value judgment) ซึ่งได้เสนอแนวความคิดว่าสิ่งที่นักประเมินต้องทำคือให้ข้อสรุปเชิงประเมิน (evaluation conclusion) และนักประเมินต้องมีบทบาท 3 ประการคือการเป็นผู้ตัดสินคุณค่าการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการทำประเมินและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการ (ส.วาสนา ประมวลพฤษ์. 2544 : 140)โดยพิจารณาจากต่อไปนี้

1) การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานโครงการจะมีบทบาทของการตัดสินคุณค่าของกระบวนการดำเนินงานโครงการเพื่อเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการและเพื่อเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินโครงการให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

2) การประเมินผลสรุปรวม (summative evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของโครงการซึ่งจะประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินโครงการแล้วจะมีบทบาทของการตัดสินคุณค่าของผลที่ได้รับจากโครงการเพื่อเสนอสารสนเทศเกี่ยวกับคุณค่าของโครงการและหาจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของโครงการเพื่อเป็นแนวทางสู่การตัดสินใจการดำเนินโครงการในรอบต่อไปหรือยุติปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาโครงการให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

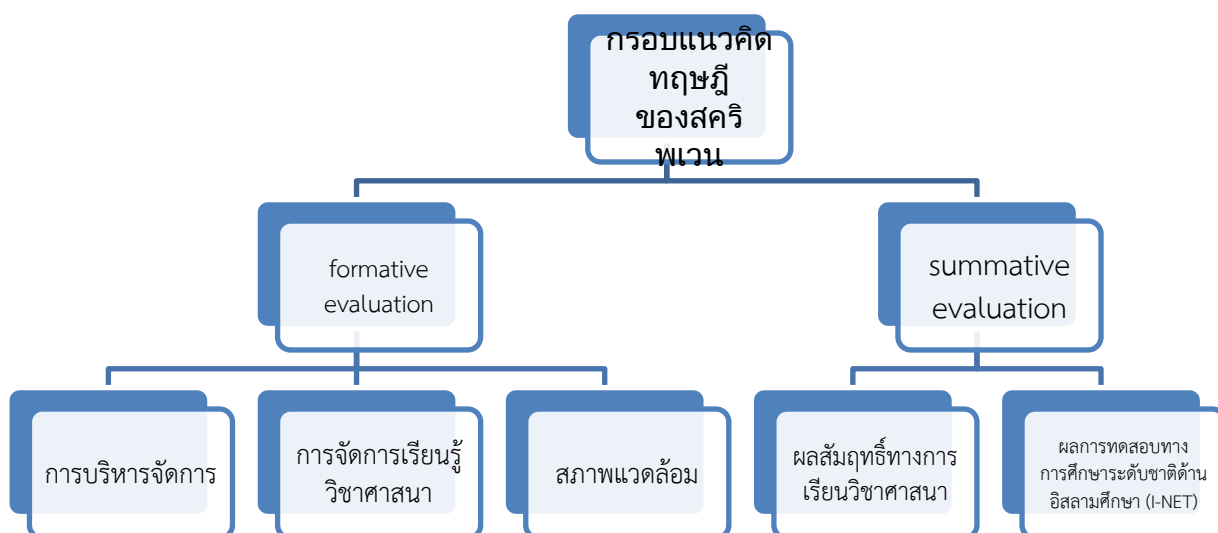
รูปแบบการประเมินของสคริฟเวนเป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมินมีจุดเด่นที่แตกต่างจากรูปแบบการประเมินอื่นคือเน้นการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปรวมนอกจากนั้นยังเสนอให้พิจารณาว่าประสิทธิผลของโครงการไม่ควรพิจารณาเฉพาะผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้นแต่ควรพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจริงทั้งหมดซึ่งประกอบด้วยผลตามที่คาดหมายและผลข้างเคียงทั้งผลทางบวกและผลทางลบดังนั้นการประเมินโครงการตามรูปแบบของสคริฟเวนจึงเป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการจึงควรมีการหาความต้องการจำเป็นของผู้ที่ได้รับผลของโครงการเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าของโครงการควรมีการประเมิน

ความก้าวหน้าในระหว่างดำเนินโครงการเพื่อปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดและการประเมินผลสรุปรวมโดยพิจารณาประสิทธิผลทั้งหมดของโครงการทั้งประสิทธิผลตามที่คาดหมายและผลข้างเคียง

ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1) การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) โดยศึกษาจากการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้วิชาศาสนา และสภาพแวดล้อม

2) การประเมินผลสรุปรวม (summative evaluation) โดยศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสนา 8 วิชาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

กรอบแนวคิดทฤษฎี: Scriven, 1967

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจึงได้นำทฤษฎีคือ สคริปเวเนเป็นฐานแล้วมา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ความก้าวหน้า

- พัฒนาการผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)
- แนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

ผลสรุปรวม

- นโยบายการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นุริชัน ดอเลาะ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอน และแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียน จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษา พบว่า สภาพการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานีตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ที่มีปัญหามากที่สุดคือหลักสูตรไม่ค่อยรัดกุม เนื้อหาน้อยเกินไป ไม่มีงบประมาณในการจัดทำหลักสูตรอิสลามศึกษาเพื่อทำการปรับปรุงต่อไปด้านการจัดการเรียนการสอน ครูอิสลามศึกษาบางคนขาดจิตวิทยาในการจัดการเรียนการสอน ขาดความรู้ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน นักเรียนบางคนยังไม่มีหนังสือเรียนอิสลามศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล ครูอิสลามศึกษาบางคนไม่ดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพที่เป็นจริง อีกทั้งสภาพการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานีตามความเห็นของครูอิสลามศึกษาพบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เนื้อหาในแต่ละบทไม่ครอบคลุมไม่ชัดเจน ไม่รัดกุม และมีเนื้อหาในภาพรวมน้อยเกินไป ด้านการจัดการเรียนการสอน ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องเวลา ด้านสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดประเมินผล รูปแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผลไม่หลากหลาย

สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร (2552) ได้ศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนขาดทักษะและความเข้าใจในการจัดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ 2) ครูผู้สอนไม่มีความชำนาญเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้นิรายวิชาที่รับผิดชอบ 3) ขาดครูแนะแนวที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ส่งผลให้การรับรู้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องการสอบคัดเลือกและการทดสอบวัดความสามารถของนักเรียนเป็นไปอย่างไร้ทิศทาง 4) หลักสูตรที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นพหุวัฒนธรรมของพื้นที่ และไม่สอดคล้องกับหลักสูตรเนื้อหาของ การออกสอบของการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 5) ขาดสื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนที่มองในแง่ของบรรยากาศเชิงพื้นที่บั่นทอนความรู้และตระหนักในการจัดการเรียนรู้อย่างที่ควรจะเป็น 6) นักเรียนขาดแรงจูงใจในเป้าหมายของการเรียนและการทดสอบ 7) ผู้ปกครองขาดความตระหนักและส่งเสริมต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน และ 8) ขีดความจำกัดของนักเรียนในโอกาสที่จะได้รับจากส่วนกลางในโครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนในพื้นที่

ฮอซาลี บินล่าเต๊ะ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง หลักการจัดการศึกษาอิสลามของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาอิสลามของผู้บริหาร ใน 2 ด้าน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การดำเนินการตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร โรงเรียนควรแก้ปัญหาด้วยการจัดอบรมสัมมนากระบวนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เชิงปฏิบัติการปัญหาหลักสูตรแต่ละโรงเรียนไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โรงเรียนควรแก้ปัญหาด้วยการจัดทำ หลักสูตรอย่างเป็นทางการระหว่างโรงเรียน โดยเริ่มจากกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย ส่วนปัญหาของครูอิสลามศึกษาใน 3 ด้าน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ไม่ตรงต่อเวลา โรงเรียนควรแก้ไขด้วยการปลูกฝังจิตสำนึกให้กับครู ปัญหาการแต่งกายไม่สุภาพ โรงเรียนควรมีระเบียบบังคับเรื่องการแต่งกายที่ชัดเจนและครูทุกคนต้อง ปฏิบัติตามปัญหาครูใช้เทคนิควิธีในการสอนแบบเดิมๆ ครูต้องแก้ปัญหาด้วยการมั่นศึกษาหาความรู้เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ อยู่เสมอเพื่อนำมาใช้ในการสอน

อัคนันท์ อาลีกาแห (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามความเห็น ของครูสอนอิสลามศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการ

ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบระดับปัญหาของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลาม ศึกษาในโรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถม ศึกษาและมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปร อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ ช่วงระดับที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ความต้องการของครูสอนอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานีดังนี้ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีความต้องการมากที่สุดคือ อบรมด้านหลักสูตรแบบเข้มเพื่อความเข้าใจและพัฒนาผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความต้องการมากที่สุดคือ นำเทคนิคใหม่ๆที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความต้องการมากที่สุดคือ ต้องการสื่อและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เพียงพอ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความต้องการมากที่สุดคือ คู่มือการวัดและประเมินการเรียนการสอนที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกระดับการศึกษา

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2553) ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์คะแนนสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ปีการศึกษา 2552 (กุมภาพันธ์ 2553) ระดับตอนต้น จำนวน 8 วิชา มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 31.11 ถึง 49.55 วิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชาอัลลาค (จริยธรรม) มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 49.55 และ วิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชาอัลฟิฮ์ (ศาสนบัญญัติ) มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 31.11 เมื่อแบ่งช่วงคะแนนสอบ เป็น 10 ช่วง พบว่า ช่วงคะแนนที่มีร้อยละของผู้เข้าสอบมากที่สุด คือ ช่วงคะแนน 90.01-120.00 จำนวน 5 วิชา ได้แก่ วิชาอัลหะดีษ (วจนะ) วิชาอัลอะกีดะห์ (หลักศรัทธา) วิชาอัตตารีค (ศาสนประวัติ) วิชาอัลลาค (จริยธรรม) และวิชาภาษามลายู อีกทั้งผลการวิเคราะห์ข้อสอบ พบว่า การวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ปีการศึกษา 2552 จำนวน 8 วิชา พบว่า มีค่าความยาก (p) เฉลี่ย ตั้งแต่ 0.31 ถึง 0.50 ค่าอำนาจจำแนก (x) เฉลี่ย ตั้งแต่ 0.16 ถึง 0.34 เมื่อ วิเคราะห์ตามทฤษฎี IRT พบว่า มีค่าอำนาจจำแนก (a) เฉลี่ย ตั้งแต่ 0.74 ถึง 1.37 ค่า ความยาก (b) เฉลี่ย ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.50 และค่าการเดา (c) เฉลี่ย ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.24

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามวิถีอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อบูรณาภาพสังคมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คุณภาพการศึกษาที่เกิดจากระบบการบริหารจัดการ ระบบการจัดการเรียนรู้ และระบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเช่น การพัฒนาหลักสูตร การบริหารงานวิชาการ ความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนของครู การขาดแคลนอัตรากำลังครู การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา ครูผู้สอนไม่มีวุฒิการศึกษาด้านการสอน และความต้องการในการเรียนของผู้เรียนไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและ

วัฒนธรรม ท้องถิ่น รวมทั้งปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่ไม่น่าพอใจ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากขาดการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

สะการิยา แวโชะ และคณะ (2555) พบว่า จากการศึกษาสาเหตุเชิงระบบที่ส่งผลต่อคะแนนสอบ I-NET ของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 6 ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 3 และชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3 สูง-ต่ำ สำหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามารถสรุป ผลได้ดังนี้

1) ด้านผู้บริหาร มีนโยบายการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการด้านอิสลามศึกษา และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนและการสอบ I-NET ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีศักยภาพและวิสัยทัศน์ไกลสามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เก่ง ขยัน มีคุณธรรมจริยธรรม จึงมีผลให้คะแนนสอบ I-NET สูง ส่วนโรงเรียนที่มีศักยภาพต่ำและมีข้อจำกัด จะมีผลสัมฤทธิ์การสอบ I-NET ต่ำลง อย่างไรก็ตามการพัฒนาคุณภาพจะอาศัยนโยบายหน่วยงานต้นสังกัดเป็นหลัก เพื่อเอกภาพของการพัฒนาด้านอิสลามศึกษาต่อไป

2) ด้านผู้สอน ครูผู้สอนจำนวนมากไม่เข้าใจในเจตนารมณ์ของนโยบายการจัดสอบ I-NET จึงไม่ตระหนักต่อการสอบ I-NET ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนสอบ I-NET ต่ำลงได้ อีกทั้งครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามไม่เข้าใจในกระบวนการหลักสูตรอิสลามศึกษา แต่สำหรับโรงเรียนที่มีศักยภาพสูงสามารถพัฒนาครูผู้สอนให้เข้าใจหลักสูตรด้วยตัวเองได้ จึงจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีคะแนนสอบ I-NET สูงขึ้น

๓) ด้านตัวผู้เรียน โดยที่นักเรียนที่ตั้งใจเรียนในวิชาศาสนาและวิชาสามัญ ซึ่งเป็นนักเรียนจำนวนน้อย แต่มีผลสูงต่อคะแนนสอบ I-NET อย่างมาก เพราะเป็นกลุ่มนักเรียนเก่ง จึงจะสอบ I-NET ด้วยจิตสำนึกและมีความตระหนัก ในขณะที่นักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียนปานกลางค่อนข้างเก่ง ภาวะแวดล้อมรอบๆ ตัว นักเรียน เป็นสาเหตุสำคัญในการกระตุ้นนักเรียนในการเข้าสอบ I-NET เช่น ผลคะแนนสอบ O-NET ของนักเรียนสูงพอที่จะนำไปสมัครศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ในมหาวิทยาลัยที่ตนเองคาดหวังแล้ว จึงมีผลทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและตั้งใจที่จะสอบ I-NET ลดลง จึงจะมีผลทำให้คะแนนสอบ I-NET ต่ำลงได้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

3.1 แบบแผนการวิจัย

วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปกรณีศึกษา (Case Studies) ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้จัดการศึกษา กลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ

3.2 กลุ่มตัวอย่างศึกษา

1) ประชากร คือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) โดยเลือกกรณีศึกษา คือ โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) กลุ่มผู้จัดการศึกษา 2) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง และ 3) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ

2) กลุ่มตัวอย่างศึกษา คือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังต่อไปนี้

กลุ่ม	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)
กลุ่มผู้จัดการศึกษา	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2
	ผู้บริหารสถานศึกษา	1
	ครูสอนศาสนาอิสลาม	5
	หัวหน้างานวิชาการ	1
	หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานการศึกษา	1
	เอกชนจังหวัดสตูล	
กลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง	นักเรียน	10
	ผู้ปกครอง	5
กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ	ชุมชน	4
	องค์การบริหารส่วนตำบลควนสตอ	1
	รวมทั้งสิ้น	30

3) การเลือกกลุ่มตัวอย่างศึกษา เมื่อผู้วิจัยได้กรณีที่จะศึกษาในครั้งนี้คือ โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา หลังจากนั้นผู้วิจัยมีวิธีการเลือกตัวอย่างศึกษารั้งนี้คือ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้รับผลประโยชน์ และผลกระทบจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1.1) แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structure Interview Form) มีประเด็นดังต่อไปนี้

1.2) แบบบันทึกภาคสนาม (Field Note Form)

1.3) แบบสังเกต (Observing Form)

โดยเครื่องมือทั้ง 3 ชนิดศึกษาในประเด็น 1) วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา และ 2) การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังภาคผนวก ค, ง, และ จ

1) การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง จำนวน 9 ชุด และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาว่ามีความสอดคล้องกับแต่ละกลุ่มตัวอย่างศึกษาหรือไม่ โดยนำไปหาค่า IOC โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ดังในภาคผนวก ข.คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2) การเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้ได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวม 3 วิธี ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ใช้กับกลุ่มตัวอย่างศึกษาทุกกลุ่ม ได้แก่ คีตา กลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ

2) การสังเกต (Observing) โดยผู้วิจัยจะสังเกตบริบทต่างในโรงเรียนและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และสังเกตสภาพจริงในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับ I-NET ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

3) เอกสาร (Document) ใช้พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ เช่น รายงานผลคะแนน I-NET

3) การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบข้อมูล โดยมีรายละเอียดในแต่ละกระบวนการ คือการตรวจสอบข้อมูลข้อมูลที่จะได้จากการเข้าไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างศึกษา เป็นข้อมูลที่ผ่านการพูดคุยและทดสอบซ้ำหลายครั้ง เพื่อที่จะได้รับความถูกต้องของข้อมูลมากที่สุด ผู้วิจัย

จะทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาด้วย โดยจะตรวจสอบในด้านความครบถ้วนของข้อมูล ความเป็นจริงของข้อมูล และความตรงของข้อมูลและความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Valid and Reliable) ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูล โดยการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) โดย ตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) เป็นการใช่วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ สังเกต สัมภาษณ์ และเอกสาร ที่แตกต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีการสังเกตควบคู่ไปกับวิธีการสัมภาษณ์ พร้อมกับศึกษาจากเอกสารประกอบด้วย อีกทั้งมีการตรวจสอบจากวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการกลับไปตรวจสอบข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้วิจัยจะต้องตีความถูกต้องหรือไม่อย่างไร โดยผู้วิจัยจะใช่วิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการอ่านข้อมูลที่รวบรวมได้ให้ฟัง เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจระหว่างผู้วิจัยเองและผู้ให้ข้อมูลให้ตรงกัน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เป็นหลัก และควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) ทำได้โดยการตีความและสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมมาได้ในสนามวิจัย เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลมาก็นำมาวิเคราะห์ มองหาความหมาย ความคล้ายคลึง ความแตกต่าง อาจจะเป็นรูปแบบซึ่งเป็นข้อสมมติฐานชั่วคราวย่อย ๆ หลายสมมติฐาน ซึ่งวิธีการหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของสฤงค์ จันทวานิช (2548: 10) และจากนั้นจะเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานจนสามารถหาหลักฐานยืนยันได้ชัดเจนจากข้อสรุปย่อย ๆ ไปสู่สรุปใหญ่ไปเรื่อย ๆ โดยจำแนกข้อมูลตามความเหมาะสมของข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา ดังกลุ่มตัวอย่างศึกษาต่อไปนี้

1.1 แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“คะแนนผลสอบไอเน็ตได้ฟังจากการประชุมของโรงเรียน โดยแจ้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบ ซึ่งจะมีวาระแจ้งผลการเรียนอยู่ทุก ๆ ภาคการศึกษา และแจ้งผลคะแนนไอเน็ตปีละครั้ง และผมก็ได้ทราบคะแนนจากต้นสังกัด คือ สข.สตูล โดยได้ดูทางเว็บไซต์ แต่คะแนนรายรวมทั้งจังหวัดสตูล”

(13 มิถุนายน 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ผมได้ฟังจากผู้บริหารบอกกล่าวเป็นประจำถึงความก้าวหน้าทางวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนไอเน็ตของโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา โดยภาพรวมเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งโรงเรียนได้แจ้งคะแนนอย่างเป็นทางการในวาระการประชุมให้กับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ เพื่อให้กรรมการได้รับรู้และร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาต่อไป”

(13 มิถุนายน 2557/โรงอาหารโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(c) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: (2) องค์กรบริหารส่วนตำบล

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“สำหรับผมข่าวทางการศึกษาก็พอรับรู้มาบ้างครับ เช่นการทดสอบไอเน็ตที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษา ก็ได้ยินจากลูกๆ บ้าง เพื่อนๆที่ทำงานบ้าง ทางอบต.เองก็ตระหนักดีครับ และยินดีให้ความช่วยเหลือบางประการหากโรงเรียนขอความช่วยเหลือ ”

(18 กรกฎาคม 2557/อบต.ควนสะอาด)

กล่าวโดยสรุปคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรบริหารส่วนตำบลได้ทราบแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนการผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา จากวาระการประชุมที่ทางโรงเรียนได้แจ้งให้ทราบ อีกทั้งได้รับรู้จากสื่ออินเทอร์เน็ตจากเว็บไซต์ของสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล รับทราบโดยตรงจากผู้บริหารโรงเรียน และรับทราบจากลูกที่กำลังศึกษาต่อ รวมทั้งเพื่อนๆที่ทำงานร่วมด้วยกัน

1.2 สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ผมก็เห็นครูทุกคนมีความตั้งใจสอนกันทุกคน แต่ที่ทราบมานักเรียนแต่ละปีมีระดับพัฒนาการทางการรับรู้ต่างกัน น่าจะเป็นเหตุผลที่ทำให้คะแนนแต่ละปีต่างกัน”

(13 มิถุนายน 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ผมคิดว่าน่าจะครูโรงเรียนเราขาดเทคนิคการสอนแบบสมัยใหม่ ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายการเรียนการสอน ครูควรอบรมเทคนิคการสอนสมัยใหม่บ้างครับ ”

(13 มิถุนายน 2557/โรงอาหารโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (2) ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“โรงเรียนมีความตั้งใจอย่างยิ่งที่จะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลคะแนนไอเน็ตโดยรวมโรงเรียนมีความพึงพอใจมาก จากสามปีที่ผ่านมาในระดับกลางบางวิชามีพัฒนาการดีขึ้น แต่วิชาภาษาอาหรับและมลายู ยังประสบปัญหาเหมือนเดิม เนื่องจากไม่มีครูจบเฉพาะสาขามลายู ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างไม่เต็มที่ สำหรับวิชาภาษาอาหรับมีครูที่จบเอกภาษาอาหรับโดยตรง แต่ข้อสอบไอเน็ตคำถามและตัวเลือกเป็นภาษาอาหรับหมดเลย ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจโจทย์คำถาม ทำให้ตอบไม่ได้”

(18 กรกฎาคม 2557/บ้านพักผู้อำนวยการ)

กล่าวโดยสรุปคือ กลุ่มผู้จัดการศึกษาประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษาได้อธิบายเกี่ยวกับสาเหตุหลักที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ พัฒนาการทางการรับรู้ต่างกัน อีกทั้งครูขาดเทคนิคการสอนแบบสมัยใหม่ และเนื่องจากครูไม่ได้จบสาขาโดยตรง จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำในรายวิชา เช่น ภาษาอาหรับ และภาษามลายู

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (3) ครูสอนศาสนาอิสลาม

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ผมรับผิดชอบสอนวิชาภาษาอาหรับ ก็ตั้งใจสอนและมีกิจกรรมเสริมให้นักเรียนอยู่ตลอดเวลา แต่ข้อสอบไอเน็ตรู้สึกว่ค่อนข้างยาก นักเรียนจะทำไม่ได้กัน เนื่องจากเนื้อหาที่ออกข้อสอบ ไม่ค่อยสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ทำให้นักเรียนทำคะแนนได้ต่ำในวิชาภาษาอาหรับ และสื่อการสอนก็มีน้อย นักเรียนไม่ค่อยได้เจอสื่อสมัยใหม่ ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายกับการเรียน”

(25 กรกฎาคม 2557/โรงอาหาร โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ผมว่าปัญหาเนื่องจากที่ผมไม่ได้จบสาขามลายู แต่ต้องรับผิดชอบสอนภาษามลายู ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาไม่ค่อยเต็มที่ อีกทั้งผมเพิ่งมาสอนประสบการณ์ยังน้อยอยู่ เทคนิคการสอนถือว่ายังน้อยอยู่ อีกทั้งเทคนิคการวัดผลประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก็ยังไม่ค่อยได้จัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ แต่อินชออัลลอฮ์อีกสักปีสองปี ผมจะพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น”

(25 กรกฎาคม 2557/ห้องพักครู โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ผมจบศาสนาจากต่างประเทศ ก็สอนไปตามเนื้อหาที่ได้ร่ำเรียนมา แต่ผมก็ได้พยายาม มุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ศาสนาให้เยอะๆ เพื่อเป็นเกราะป้องกันตัวเองในโลกหน้า สำหรับ คะแนน ไอเน็ต ผมก็ตั้งใจที่นักเรียนทำคะแนน ได้สูงบางวิชา เช่น อัลกุรอาน อัลฮาดิษ แต่บาง วิชาก็ยังได้น้อยอยู่ น่าจะนักเรียนรับรู้ด้านภาษาได้น้อย วิชาที่เรียนส่วนมากมีเนื้อหาที่เยอะ และเนื้อหาในหลักสูตร และตัวอย่างต่างๆ อยู่ไกลตัวนักเรียน เช่น ยกชื่อและตัวอย่างที่ เกี่ยวกับประเทศอาหรับมากไป ทำให้นักเรียนมองไม่เห็นภาพ”

(25 กรกฎาคม 2557/ห้องพักครู โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“ผมมีความคิดเห็นว่าสาเหตุหลักที่ส่งผลต่อคะแนน ไอเน็ต คือ ข้อสอบยากมาก ไม่แน่ใจว่า ผู้สร้างข้อสอบอิงหลักสูตรไหน ในการออกข้อสอบ และอีกประเด็นครูสอน โดยไม่ได้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียน เพราะในห้องเรียนมีทั้งเด็กเก่ง และไม่เก่ง ทำให้การ เรียนรู้ของนักเรียนต่างกัน”

(25 กรกฎาคม 2557/ใต้ต้นไม้โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“สาเหตุหลัก ผมมองว่านักเรียนไม่ค่อยชินกับข้อสอบเชิงวิเคราะห์ เพราะข้อสอบของครูส่วนใหญ่เน้นความรู้ความจำ แต่ข้อสอบ ไอเน็ตส่วนมากเน้นวิเคราะห์ ทำให้นักเรียน โรงเรียนเรา ทำข้อสอบ ไอเน็ตได้ไม่ดี”

(25 กรกฎาคม 2557/ใต้ต้นไม้โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (4) หัวหน้างานวิชาการ

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“จากผลการทดสอบ ไอเน็ต ทำให้รู้ว่า วิชาอาหรับ และมาลาญ เป็นสองวิชาที่ได้คะแนนน้อย สุด ซึ่งทั้งสองวิชาเป็นวิชาด้านภาษา ในฐานะฝ่ายวิชาการมองว่า มาจากสาเหตุ ดังนี้

- วิชาภาษาอาหรับ แต่ผลสัมฤทธิ์ยังต่ำ น่าจะมาจาก วิชาภาษาอาหรับและมาลาญตาม หลักสูตร อิสลามศึกษา 2546 นั้น เป็นการเรียนแบบบูรณาการ ทั้งทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน อยู่ในเล่ม เดียวกัน ไม่ได้จัดแยกระหว่างทักษะเป็นเอกเทศ ทำให้ ภาษาอาหรับ และภาษามาลาญ ที่มีความยากอยู่ แล้ว เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้แบบนี้ ทำให้นักเรียนไปไม่ถึงฝั่ง

- สื่อการสอน นับว่า เป็นปัจจัยสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากวิชานี้ต้องใช้สื่อเยอะไม่ว่า จะเป็นการจัดบรรยากาศในห้องเรียน นอกห้องเรียน สื่ออินเทอร์เน็ต ที่จะต้องมาสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ดังนั้นเมื่อสิ่งที่กล่าวมาบกพร่อง ทำให้ส่งผลอย่างยิ่งต่อผู้เรียน

- ห้องภาษา กลายเป็น หัวใจหลักของการเรียนภาษาไปแล้ว แต่เมื่อ โรงเรียนไม่มีห้องเรียนภาษาเฉพาะ ก็ส่งผลต่อผู้เรียน ไปโดยปริยาย

- เป้าหมายของผู้เรียน ผู้เรียนประมาณ 95 เปอร์เซ็น สนใจเรียนต่อด้านอื่นที่ไม่ใช่ด้านภาษามากมาย และอาหรับ ทำให้ความทะเยอทะยานในวิชาดังกล่าว ขาดหายไป

- นโยบายโรงเรียนก็ไม่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาตรงนี้

- เมื่อต้นทุนมาแบบนี้ ก็เป็นเรื่องท้าทายที่สุด ที่ครูผู้สอนจะทำให้เด็กบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้

จากผลการทดสอบไอน์เทิท ทำให้รู้ว่า วิชาอาเกีตะห์ และอัล-กุรอานเป็นสองวิชาที่ได้คะแนนมากที่สุด ซึ่ง ในฐานะฝ่ายวิชาการมองว่า มาจากสาเหตุ ดังนี้

- ครูผู้สอนทั้งสองวิชาตรงเอก

- อัล-กุรอาน และอาเกีตะห์ ที่สิ่งที่สำคัญสุดในชีวิตมุสลิม ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก

- มีกิจกรรมเสริมในด้านอัล-กุรอานภาคกลางคืน

- อาเกีตะห์ เป็นสิ่งที่มุสลิมทุกคนถูกปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก

- เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตของทุกคน ทำให้ความตั้งใจ และความต้องการที่จะรู้เข้าใจเพิ่มขึ้น และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในทุกๆวัน

- นโยบายของโรงเรียนชัดเจนในเรื่องอัล-กุรอาน และเป็นอัตลักษณ์ของผู้เรียน ร.ร. ธรรมศาสตร์ วิทยา ด้วย”

(8 สิงหาคม 2557/บ้านของหัวหน้างานวิชาการ)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (5) นักวิชาการอิสลามศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ในฐานะที่ผมทำงานเป็นนักวิชาการอิสลามศึกษา ผมมองว่า ผมเองก็ทำงาน ได้อย่างไม่เต็มที่ เช่นการนิเทศครูศาสนา ยังไม่ค่อยดีที่ควร เพราะครูศาสนาจบต่างประเทศกันส่วนใหญ่ ระบบการศึกษาก็ต่างกัน รูปแบบการสอนแล้ว โชนอาหรับเน้นการสอนแบบบรรยาย ซึ่งนักเรียนในจังหวัดสตูล ควรเน้นการสอนด้วยเทคนิคที่หลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนรู้สึกสนุกกับการเรียนรู้”

(9 สิงหาคม 2557/บ้านของนักวิชาการอิสลามศึกษา)

กล่าวโดยสรุปคือ กลุ่มผู้จัดการศึกษาประกอบด้วยครูสอนศาสนา หัวหน้างานวิชาการ และ คำนึงถึงได้สะท้อนสาเหตุหลักที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ เนื้อหาที่ออกข้อสอบไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร ครูขาดเทคนิคการวัดผลประเมินผล นักเรียนรับรู้ด้านภาษาได้น้อยกว่าวิชาอื่น ๆ ครูผู้สอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครู เน้นข้อสอบความรู้ความจำมากกว่าคิดวิเคราะห์ ครูขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย นโยบายของโรงเรียน ไม่ชัดเจน และการนิเทศและติดตามการสอนครูยังไม่ทั่วถึง ส่งผลให้คะแนนโอเน็ตไม่มีการพัฒนาการที่ ดีขึ้นในบางวิชา

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (1) นักเรียน

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“หนูได้สอบโอเน็ตตอนเรียน ม.3 สาเหตุที่หนูทำข้อสอบไม่ได้คือ ข้อสอบยากมากคะ เนื้อหา ที่เจอในข้อสอบไม่ค่อยได้เจอในบทเรียนเลย อีกทั้ง โจทย์คำถามในวิชาภาษาอาหรับไม่มี ภาษาไทยเลย พวกหนูไม่เข้าใจคำถามกันคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“หนูว่าพวกหนูอาจไม่ตั้งใจเรียนในชั่วโมงเรียนมากกว่าคะ ถ้าพวกครูขยันและอ่านหนังสือ ให้มากกว่านี้คงทำข้อสอบได้แน่ ๆ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“หนูคิดว่าสาเหตุหลักคือเรียนเนื้อหาเยอะเกินไปคะ ไม่สามารถนำไปใช้ได้หมด และ กิจกรรมที่จะเสริมให้นักเรียนมีทักษะด้านอิสลามศึกษาก็มีบ้าง แต่ไม่ครบทุกกลุ่มสาระวิชา คะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“สาเหตุน่าจะมีหลายอย่าง เช่น วิชาอัลกุรอาน โรงเรียนมีกิจกรรมกลางคืนให้นักเรียนได้ อ่านอัลกุรอาน ทำให้นักเรียนได้คะแนนสูง แต่ถ้าเป็นภาษามลายู พวกหนูไม่ได้พูดมลายูคะ ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหาในตอนเรียน และไม่เข้าใจบางข้อคำถามในข้อสอบโอเน็ต”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“หนูไม่ค่อยชอบวิชาภาษามลายูเลยคะ ครูที่สอนเข้าออกบ่อยคะ หนูเลยมองว่า ถ้านักเรียนชอบครูที่สอน ก็จะทำให้วิชานั้นน่าเรียนไปด้วย”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 6 ได้ข้อมูลว่า

“เนื่องจากเนื้อหาบางเนื้อหาครูเน้นทฤษฎีมากไปคะ หนูไม่ค่อยปฏิบัติ ทำให้เวลาสอบจะนึกภาพไม่ค่อยออกคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 7 ได้ข้อมูลว่า

“หนูคิดว่าเพื่อนๆ ไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควรคะ เพราะสอบไปแล้วไม่ได้นำผลคะแนนไอน์เน็ตไปใช้สมัครเรียนต่อ เพราะที่หนูและเพื่อนๆ จะไปเรียนต่อไม่จำเป็นต้องสอบใช้คะแนนไอน์เน็ตคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 8 ได้ข้อมูลว่า

“สาเหตุหนูว่า พวกหนูลืมเนื้อหาเก่าที่ได้เรียนมาคะ เช่น ตอนเรียน ม.ต้น เนื้อหาตอนเรียน 1 และม.2 มาสอบตอนเรียนม.3 ทำให้จำเนื้อหาเดิมที่เคยเรียนมาไม่ได้คะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 9 ได้ข้อมูลว่า

“หนูว่าคะแนนที่ได้้น้อยคือวิชาด้านภาษา เพราะพวกหนูไม่มีบรรยากาศให้ฝึกภาษาอาหรับและมลายูเลย ได้พูดน้อยหนึ่งก็ในชั้นเรียนคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 10 ได้ข้อมูลว่า

“สาเหตุน่าจะมาจากโรงเรียนด้วยคะ ถ้าโรงเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับภาษาและให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง น่าจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นคะ แต่เนื่องจากครูมีคาบสอนที่มาก ไม่ค่อยมีเวลาทำกิจกรรมกับนักเรียนคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มนักเรียน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ ข้อสอบยากและเนื้อหาในข้อสอบไม่ค่อยเจอในห้องเรียน ขาดความขยันหมั่นเพียรในขณะที่เรียน เนื้อหาที่เรียนมีเยอะเกินไป ทำให้จำเนื้อหาไม่หมด ไม่เข้าใจคำถามเพราะข้อสอบออกเป็นภาษามลายูหรืออาหรับ ที่สับสนต่อครูที่สอน เนื้อหาที่สอนเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนวิชาทางศาสนา นักเรียนลืมเนื้อหาเก่า ๆ ที่ได้เรียนมา ไม่มีบรรยากาศในการฝึกใช้ภาษา และมีกิจกรรมทางภาษาน้อย จากเหตุผลทั้งหมดส่งผลคะแนนไอเน็ตมีคะแนนน้อยกว่ามาตรฐาน

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (2) ผู้ปกครอง

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“มะห์ (แม่) ไม่ค่อยรู้หรือทราบดีว่าคะแนนสอบไอเน็ตเขาสอบกันอย่างไรบ้าง แต่ก็ได้ยินลูกบอกให้ฟังว่าข้อสอบยาก”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ความจริงครูที่โรงเรียนก็สอนคืออยู่แล้วนะมะห์ว่า แต่น่าจะถูกไม่ตั้งใจเรียนเอง หรือไม่ทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมาคะ”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ได้ยินลูกบ่นประจำว่าครูเข้าออกบ่อย ทำให้ไม่ต่อเนื่องในการเรียน และน่าจะเด็กด้วยมั้งครับที่ไม่สนใจในการเรียนเอง”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“ความจริงถ้ารู้ว่าผลการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ได้คะแนนน้อยในการสอบโอเน็ต ผู้บริหารควรออกนโยบายใหม่ๆ เพื่อยกระดับผลการเรียนให้ดีขึ้น ดังนั้นผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการพัฒนานักเรียน”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“ผมคิดว่าทั้งนักเรียนเองและครูคือสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อคะแนนโอเน็ต ถ้านักเรียนขยันเรียนและตั้งใจเรียนทำตามที่ครูสอน เชื่อว่าคงทำข้อสอบได้ครับ แต่ถ้าครูสอนไม่ดี ไม่มีเทคนิคการสอนหรือสอนแบบบูรณาการกับสื่อเทคโนโลยี นักเรียนก็ไม่สนใจหรือไม่ตั้งใจเรียนสักเท่าไร”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ปกครองได้ระบุปัญหาเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ ข้อสอบยากเกินไป นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ครูย้ายเข้าออกบ่อยทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง ผู้บริหารไม่มีนโยบายที่ชัดเจนต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเทคนิคการสอนของครู จากเหตุผลดังกล่าวเป็นอีกหนึ่งเสียงสะท้อนของสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

1.3 การได้รับประโยชน์ต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

(b) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (1) นักเรียน

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ทำให้หนูระดับความสามารถของตนเองจะว่าอยู่ในระดับไหน และวิชาไหนบ้างที่หนูพัฒนาและขยันให้มากกว่าเดิม”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียนโรงเรียนธรรมศาสน์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“หนูว่าสำคัญและมีประโยชน์มากนะคะ เพราะเป็นข้อสอบที่ได้มาตรฐาน เพื่อวัดทักษะและความสามารถทั้งการจำการคิดของนักเรียนทั้งโรงเรียน”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียนโรงเรียนธรรมศาสน์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ทำให้หนูรู้ว่าหนูได้คะแนนวิชาอะไรสูงสุด วิชาอะไรได้คะแนนน้อยสุด เพื่อเป็นแนวทางให้หนูในการศึกษาต่อในระดับต่อไปคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“หนูได้รับประโยชน์อย่างมากคะ ทำให้หนูรู้ว่าหนูยังอ่อนในวิชาภาษามลายู ต่อไปหนูต้องตั้งใจเรียนและขยันเรียนให้มากกว่าเดิมคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“ก็มีประโยชน์คะ ถึงหนูไม่ได้วางแผนว่าจะเรียนต่อด้านศาสนา แต่ก็ทำให้หนูว่าหนูมีความสามารถด้านอิสลามศึกษาอยู่ในระดับไหนคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 6 ได้ข้อมูลว่า

“พวกหนูและครูเคยมาทบทวนร่วมกันเกี่ยวกับคะแนนไอเน็ต ครูเคยให้พวกหนูเสนอแนะหาแนวทางในการเรียนร่วมกันคะ ส่วนใหญ่พวกหนูอ่อนวิชาที่เป็นภาษาคะ การทดสอบไอเน็ตทำให้พวกหนูรู้ถึงจุดอ่อนและจุดเด่นของตัวเองมากขึ้นคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 7 ได้ข้อมูลว่า

“หนูได้เจอข้อสอบที่มีคุณภาพทำให้หนูรู้ว่าข้อสอบที่หนูเคยสอบในโรงเรียนง่ายกว่าข้อสอบไอเน็ตเยอะเลยคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 8 ได้ข้อมูลว่า

“ส่วนตัวหนูชอบเรียนวิชาด้านศาสนาคะ พอได้ผลสอบไอเน็ตแล้ว ทำให้หนูชัดขึ้นคะว่าจะเรียนต่อด้านไหน”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 9 ได้ข้อมูลว่า

“ทำให้หนูได้เจอเนื้อหาใหม่ เพราะตอนเรียนในห้องเรียนไม่เจอเนื้อหาดังกล่าว เพราะครูไม่ได้สอน เช่นประวัติท่านศาสดาต่าง ๆ มีข้อสอบที่ถามเชิงลึก ทำให้พวกหนูได้โจทย์คำถามเพื่อหาคำตอบให้ถูกต้องต่อไปคะ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 10 ได้ข้อมูลว่า

“หนูเป็นคนเรียนไม่ค่อยเก่งคะ แต่ก็ได้รับประโยชน์มากเช่นกันคะ ทำให้รู้ว่าวิชาไหนบ้างที่หนูอ่อนจริง เช่นภาษาอาหรับ ภาษามลายู และวิชาศาสนบัญญัติ”

(8 สิงหาคม 2557/ห้องเรียน โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มนักเรียนได้บอกเกี่ยวกับการได้รับประโยชน์ต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา ดังนี้ ได้รับรู้ระดับความสามารถของตน ได้เจอข้อสอบที่ได้มาตรฐาน ได้ทราบจุดเด่นของตัวเองเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อ ได้ทราบจุดอ่อนและข้อบกพร่องของตนเอง และได้เจอโจทย์คำถามใหม่ ๆ ที่ไม่เคยเจอในห้องเรียน จากเหตุดังกล่าว สามารถสะท้อนให้เห็นว่าการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษามีประโยชน์มากต่อนักเรียน

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (2) ผู้ปกครอง

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ก็ทำให้รู้ว่าลูกเก่งวิชาอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางให้ลูกในการเรียนต่อด้านศาสนาคะ”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“คะแนนไอน์ตเป็นตัวชี้วัดว่า ลูกมีความขยันเรียน ขยันอ่านหนังสือไหม ถ้าลูกทำข้อสอบได้ก็แสดงว่าลูกมีความขยันหมั่นเพียร”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ทำให้รู้ความสามารถของลูกคะว่าลูกเก่งหรืออ่อนวิชาอะไร เพื่อเป็นข้อมูลให้กับทางโรงเรียนในการพัฒนาต่อไปคะ”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“มะหั่ว เป็นสิ่งที่ดีมากคะ จะได้ทดสอบโดยมีข้อสอบเหมือนกันทั่วประเทศ ทำให้ลูกๆของเราได้รู้ความสามารถของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนที่อื่น”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“ได้รับประโยชน์คะ ทำให้รู้คะแนนของลูกในรายวิชาศาสนา มะห่ก็อยากให้ลูกเรียนต่อด้านศาสนา เป็นการดีคะทำให้รู้ว่าลูกเก่งวิชาอะไร เพื่อไปเรียนต่อในสาขานั้นคะ”

(25 สิงหาคม 2557/สัมภาษณ์ผ่านโทรศัพท์)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ปกครองได้ระบุเกี่ยวกับการได้รับประโยชน์ต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา ดังนี้ ได้ทราบระดับความสามารถของลูก เป็นตัวชี้วัดความขยันของนักเรียน รู้จุดเด่นจุดอ่อนของนักเรียน ได้ทราบคะแนนนักเรียนโดยเทียบกับนักเรียนทั่วประเทศ และได้ข้อมูลในการศึกษาระดับปริญญาตรี จากเหตุดังกล่าว สามารถสะท้อนให้เห็นว่าการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษามีประโยชน์มากต่อผู้ปกครอง

1.4 วิธีการสอนในรายวิชาอิสลามศึกษา

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (3) ครูสอนศาสนาอิสลาม

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ผมจบต่างประเทศมาครับ รูปแบบการสอนที่เคยเรียนมาก็เน้นบรรยายให้นักเรียนฟัง พอได้ยังไม่ได้เรียนเทคนิคครูเพิ่ม ทำให้สอนไม่เก่งเหมือนครูคนอื่น ๆ ผมจะประสบกับปัญหาการออกข้อสอบ เพราะสร้างข้อสอบคิดวิเคราะห์ไม่ค่อยถูกครับ”

(25 กรกฎาคม 2557/โรงอาหาร โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ผมก็สอนด้วยเทคนิคที่หลากหลาย เช่น ถามตอบในชั้นเรียน เล่นปณเรียน แต่เนื่องด้วยเวลา มีจำกัด เลยไม่ค่อยได้มีกิจกรรมเสริมมากเท่าควร ต้องรีบสอนให้เนื้อหาหมดก่อนสอบปลายภาค อีกทั้งผมไม่ถนัดเรื่องสื่อเทคโนโลยี ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายบางครั้งเมื่อเรียนวิชาด้านศาสนาอิสลาม”

(25 กรกฎาคม 2557/ห้องพักครู โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ผมก็สอนตามเนื้อหาในหลักสูตรครับ แต่หลักสูตรค่อนข้างยากไปครับ ไม่เหมาะกับนักเรียน เหมาะกับเด็กนักเรียนในโลกอาหรับมากกว่า และนักเรียนก็ไม่ค่อยสนใจเรียนสักเท่าไรในรายวิชาศาสนาอิสลาม”

(25 กรกฎาคม 2557/ห้องพักครู โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“ผมก็สอนไปตามแผนการสอนที่ได้เตรียมมาครับ แต่ไม่ค่อยเก่งเรื่องเทคนิคการสอน เคยอบรมมาบ้างครับ แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนได้ เนื่องจากขาดครูที่เลี้ยงคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อยามที่มีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน”

(25 กรกฎาคม 2557/ใต้ต้นไม้โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“วิธีการสอนก็สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนใหญ่จะเน้นการสอนแบบแบ่งกลุ่ม เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน”

(25 กรกฎาคม 2557/ได้ตั้งไม้โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (4) หัวหน้างานวิชาการ

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“โดยภาพรวมของครูสอนศาสนา ทั้งหมดจบด้านศาสนาโดยตรงแต่ไม่ใช่สายครูโดยตรง ซึ่งต่อมาบางท่านก็มาเรียนวิชาชีพครูเพิ่มเติม ทำให้ส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

- มีจิตสำนึกในความเป็นครูสูง และอยากถ่ายทอดให้กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ เพราะการสอนศาสนา เกี่ยวข้องกับผลบุญที่ได้รับจากพระเจ้า
- ทุ่มแทกกับการสอนอย่างเต็มที่
- ขาดการวิเคราะห์หลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรม
- เมื่อไม่ได้จบสายครูมาโดยตรง ทำให้รูปแบบการสอน ไม่ชัดเจน สะเปะสะปะ สอนตามที่ตนถนัด โดยขาดการวิเคราะห์ผู้เรียนเชิงลึก ทำให้วิธีสอนออกมาไม่สอดคล้องกับผู้เรียน
- ขั้นตอนการสอน หรือวิธีการต่างๆ มักจะสอนแบบบรรยายเดิมๆ
- สื่อ ยังเป็นปัญหา ที่ครูให้ความสำคัญน้อย
- การวัดประเมินผลไม่หลากหลาย ทำให้วัดได้ไม่เที่ยงตรง
- การออกข้อสอบของครูที่ไม่ตรงกับจุดเน้นของหลักสูตร ทำให้เมื่อไปทำข้อสอบโอเน็ต ซึ่งเน้นกันคนละจุด
- ขาดการออกข้อสอบแบบคิดวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนไปเจอข้อสอบวิเคราะห์ในโอเน็ต นักเรียนเลยทำไม่ได้”

(8 สิงหาคม 2557/บ้านของหัวหน้างานวิชาการ)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลามและหัวหน้างานวิชาการ มีวิธีการสอน ดังนี้ สอนแบบบรรยาย สอนแบบถามตอบในชั้นเรียน สอนแบบเล่นปนเรียน สอนโดยเน้นให้ตรงตามแผนการสอน และสอนแบบแบ่งกลุ่ม ซึ่งทั้งหมดคือวิธีการสอนที่ใช้สอนในรายวิชาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

1.5 โครงการ/ กิจกรรมที่ดำเนินเสริมในรายวิชาอิสลามศึกษา

(ก) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (3) ครูสอนศาสนาอิสลาม

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ส่วนใหญ่อีกส่งนักเรียนไปร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการ เช่น จัดที่สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูล นักเรียนเราได้รางวัลมาหลายรายการ เช่น ชนะเลิศการอ่านอัลกุรอานระดับม.ต้น รองชนะเลิศอันดับสองการแข่งขันตอบปัญหา ระดับม.ต้น รองชนะเลิศการคัดลายมือ ระดับ ม.ต้น และรองชนะเลิศการตอบปัญหา ระดับ ม.ปลาย”

(25 กรกฎาคม 2557/โรงอาหารโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“เนื่องจากโรงเรียนมีอัตลักษณ์ คือ เน้นอัลกุรอาน ทำให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ อัลกุรอานมากกว่าวิชาอื่น ๆ เช่น เรียนเสริมตอนกลางคืน”

(25 กรกฎาคม 2557/ห้องพักครูโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ผมได้มาตีวีเสริมในรายวิชาภาษาอาหรับในภาคกลางคืน เดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อฝึกโครงสร้างไวยากรณ์ให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติม”

(25 กรกฎาคม 2557/ห้องพักครูโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“ในช่วงเดือนรอมฎอน ได้มีกิจกรรมละศีลอดร่วมกัน ซึ่งผมได้เน้นย้ำหลักฐานจากอัลฮาดิษเพิ่มเติมให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของเดือนรอมฎอน”

(25 กรกฎาคม 2557/ใต้ต้นไม้โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันอีดิลฟิตรี เรามีกิจกรรมเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสทำการ์ดอวยพรซึ่งกันและกัน โดยให้นักเรียนทำการ์ดเป็นภาษาอาหรับ”

(25 กรกฎาคม 2557/ใต้ต้นไม้โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (4) หัวหน้างานวิชาการ

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“มีโครงการอะไรบ้างที่เสริมทักษะทั้ง 8 เช่น วิชาอัลกุรอาน สอนเพิ่มเติมภาคกลางคืน สัปดาห์ละ 3 วัน สำหรับวิชาภาษาอาหรับและมาลาญ มีคลินิกภาษา ที่รองรับนักเรียนในเวลาราชการทุกวันและวิชาศาสนาที่เหลือ ก็มีกิจกรรมตอบปัญหาวิชาการ และการจัดกิจกรรมทางศาสนาที่บูรณาการเนื้อหาวิชาศาสนาเข้าไปด้วย”

(8 สิงหาคม 2557/บ้านของหัวหน้างานวิชาการ)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลามและหัวหน้างานวิชาการได้จัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมในรายวิชาอิสลามศึกษา ดังนี้ ส่งนักเรียนร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการ เรียนอัลกุรอานเสริมทุกๆคืน ติวภาษาอาหรับเสริมกลางคืนเดือนละครั้ง จัดกิจกรรมละศีลอดในเดือนรอมฎอน จัดงานวันอิดีลฟิตรี มีบริการให้คำปรึกษาผ่านคลินิกภาษา ทั้งหมดคือกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเพื่อเสริมทักษะด้านอิสลามศึกษา

1.6 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา**(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (3) ครูสอนศาสนาอิสลาม**

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“นักเรียนไม่ค่อยสนใจเรียนวิชาศาสนาสักเท่าไร อาจจะเพราะวิชาที่นักเรียนไม่ได้นำไปใช้ในการศึกษาต่อ ทำให้ไม่ค่อยตั้งใจเรียนกัน”

(25 กรกฎาคม 2557/โรงอาหาร โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ผมว่าครูไม่ได้ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย เพราะพื้นฐานของเด็กแต่ละคนต่างกัน ควรใช้รูปแบบหรือวิธีการที่ต่างกัน”

(25 กรกฎาคม 2557/ห้องพักครู โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ผมมีความคิดเห็นว่า ครูสอนศาสนาส่วนใหญ่ขาดเทคนิคการผลิตสื่อ ทำให้สอนแบบบรรยายเป็นหลัก ถ้ามีสื่อมาเสริม อาจทำให้เด็กสนใจการเรียนมากขึ้นก็ได้”

(25 กรกฎาคม 2557/ห้องพักครู โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“วิชาศาสนาอิสลามส่วนใหญ่ตอนสอบระหว่างภาคและปลายภาค เน้นข้อสอบที่เป็นอัตนัย เช่น เขียนบอกความหมาย อธิบาย และอภิปราย แต่ข้อสอบไอเน็ตเป็นของปรนัยทั้งหมด ทำให้นักเรียนไม่ชินกับข้อสอบปรนัยในรายวิชาศาสนา”

(25 กรกฎาคม 2557/ได้ต้นไม้โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“ปัญหาที่พบว่าสำหรับผมตอนนี้คือ เนื้อหาในหลักสูตรยากมาก ผมเลยต้องหาเนื้อหาที่ง่าย ๆ มาสอน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้”

(25 กรกฎาคม 2557/ได้ต้นไม้โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (4) หัวหน้างานวิชาการ

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“จากประสบการณ์ที่ได้ทำงานมา พบว่า มีปัญหาด้านครูขาดสื่อการเรียนการสอน , ห้องเรียน ภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ ขาดเป้าหมายในการเรียนวิชาศาสนา เพราะไม่ได้เป็นวิชาที่ต้องไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา อีกทั้งปัญหาสังคม กระแสสังคม ที่ทำให้ผู้เรียนหันออกจากความสนใจในเรื่องศาสนา”

(8 สิงหาคม 2557/บ้านของหัวหน้างานวิชาการ)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลามและหัวหน้างานวิชาการประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา ดังนี้ นักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาศาสนา ครูไม่ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ขาดเทคนิคการผลิตสื่อทางอิสลามศึกษา ทักษะการออกข้อสอบเชิงคิดวิเคราะห์ นักเรียนขาดเป้าหมายชีวิตในการเรียน และปัญหาทางสังคมที่ทำให้ นักเรียนขาดความสนใจเรื่องศาสนา จากปัญหาทั้งหมดสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

2. ผลการศึกษาแนวทางการกำหนดนโยบายของผู้บริหารในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลาม (I-NET)

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังกลุ่มตัวอย่างศึกษาต่อไปนี้

2.1 แนวทางแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียน

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ผมเสนอให้ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจน เพื่อให้คณะกรรมการมีทิศทางในการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง เพราะที่ผมสังเกตเห็นครูทุกคนมีความเสียสละ และมีความตั้งใจสูงในการทำงาน”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ผมว่าทุกฝ่ายต้องมานั่งคุยร่วมกันถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อนำประเด็นปัญหาหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (2) ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ทางคณะผู้บริหารก็ให้ความสำคัญแนวทางแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียนไม่น้อยกว่าปัญหาด้านอื่นๆ ผมเสนอให้ครูต้องมีการศึกษาหรืออบรมเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับศาสตร์ทางการศึกษา เช่น เทคนิคการสอน หลักการวัดผลประเมินผล และอีกช่องทางหนึ่งคือ ควรเน้นกิจกรรมนอกห้องให้มากกว่าในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และควรประสานงานกับต้นสังกัด คือ สช.สตูล ควรให้การนิเทศการเรียนการสอน เพื่อให้ครูมีที่ปรึกษาในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มอีกทางหนึ่ง ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ผู้บริหารควรมีนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ให้กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ครูควรได้รับการพัฒนาในด้านเทคนิคการสอน หลักการวัดผลประเมินผล และควรได้รับการนิเทศการเรียนการสอน เพื่อสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างเป็นระบบ

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (3) ครูสอนศาสนาอิสลาม

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“หากมีความเป็นไปได้ ผมเสนอให้ผลิตหนังสือแบบเรียนภาษาอาหรับ ที่เน้นสภาพจริงในบริบทของนักเรียนในจังหวัดสตูล และยกตัวอย่างหรือบูรณาการกับวิชาอื่นๆ ได้ด้วย เช่น ฮาดิษ อัลกุรอาน หรือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ คือในหนังสือมีเนื้อหาที่หมดที่กล่าวมา”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ผมเสนอให้มีการอบรมเข้มเกี่ยวกับเทคนิคการสอนอย่างจริงจัง เพราะรู้ส่วนใหญ่ไม่เข้าใจวิธีการสอนแบบสมัยใหม่ และควรสร้างบรรยากาศการใช้ภาษาในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น วันภาษาอาหรับ วันภาษามลายู เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษา”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“ผมเสนอให้มีการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการวัดผลประเมิน ว่ามีความสำคัญอย่างไร และมีการวัดคิดวิเคราะห์อย่างไรบ้าง เพื่อให้ให้นักเรียนได้ชินกับข้อสอบ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“เสนอให้จัดกิจกรรมที่สร้างแรงบันดาลใจ หรือสร้างความตระหนักของนักเรียนในการเรียนด้านศาสนา อาจเชิญตัวแทนศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จด้านศาสนามาเป็นวิทยากรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้มากขึ้น”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“ผมเสนอให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหานักเรียน เหมือนกับกลุ่มสาระทางสามัญ เพื่อฝึกทักษะการทำวิจัยของครู และแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างแท้จริง”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (4) หัวหน้างานวิชาการ

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“คงต้องแก้ทั้งระบบ เช่น ด้านนโยบายของต้นสังกัด สช.จังหวัดสตูล ควรมีนโยบายของโรงเรียนที่มุ่งแก้ปัญหา ควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับนักเรียนไทย พัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ พัฒนาเจตคติของผู้เรียนให้เรียนการเรียนรู้ศาสนา พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: (5) นักวิชาการอิสลามศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“การแก้ปัญหาการยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน คงต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกๆฝ่าย ในฐานะที่เป็นต้นสังกัดดูแลรับผิดชอบโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ก็ได้ตระหนักและมีโครงการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง เช่น อบรมการสอน การทำวิจัย เป็นต้น แต่ปัญหาม่าจะระบบการติดตาม ผมคงต้องมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนให้มากกว่าเดิม หรืออาจจะมีโครงการเน้นการสอนเป็นฐาน เพื่อการพัฒนาครูให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม หัวหน้างานวิชาการและนักวิชาการอิสลามศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ผลิตหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาอาหรับที่มีเนื้อหาง่ายและตัวอย่างใกล้ตัวนักเรียน ควรให้ครูอบรมเข้มเกี่ยวกับเทคนิคการสอน เทคนิคการวัดผลประเมินผล ควรจัดกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียนวิชาอิสลามมากขึ้น ควรส่งเสริมให้ครูสอนศาสนาทำวิจัยในชั้นเรียน ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรายวิชาศาสนา และสร้างระบบนิเทศการสอนที่เข้มแข็ง

(b) กลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์: (1) นักเรียน

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“หนูเสนอให้ครูสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีคะ เพราะเพื่อนหนูโรงเรียนอื่นๆ ได้เล่นเกมคอมพิวเตอร์กันอย่างสนุกสนานคะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“หนูว่า นักเรียนควรตั้งใจเรียนและตั้งเป้าหมายในชีวิตให้ชัดเจน ว่าเรียนศาสนาแล้วได้อะไรบ้าง เพราะเท่าที่ได้เรียนมามีประโยชน์มากมาย แต่เพื่อนบางคนชอบเรียนแบบเล่นๆ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“หนูอยากมีกิจกรรมนอกห้องเรียนให้มากกว่าในห้องเรียนคะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“หนูอยากให้ผู้บริหารให้ความสำคัญและพัฒนาอย่างจริงจัง เช่น ควรที่ระบบกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้ที่ชัดเจนคะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“หนูว่าเรียนง่ายกว่าสอบไอน์เน็ตคะ ดังนั้นครูควรหาเนื้อหาที่ใช้ในการออกข้อสอบมาสอนพวกหนูด้วยคะ เพราะบางเนื้อหาในข้อสอบ พวกหนูไม่เคยได้ยินมาก่อนคะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 6 ได้ข้อมูลว่า

“หนูอยากให้ครูสอนแบบให้พวกหนูมีส่วนร่วมเยอะๆคะ หนูจะได้ฝึกทักษะการพูด การนำเสนอด้วยคะ หนูว่าพวกหนูอ่านออก เขียนได้ในวิชาภาษาอาหรับ แต่ทำไมพูดไม่ได้สักที หนูมีความต้องการให้พูดให้ได้คะ อยากฝากให้ครูช่วยจัดการเรียนการสอนว่าจะทำอย่างไรให้พวกหนูสามารถสนทนาได้คล่องคะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 7 ได้ข้อมูลว่า

“หนูอยากได้บรรยากาศในการใช้ภาษาอะ ทั้งภาษาอาหรับ มลายู และอังกฤษด้วยอะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 8 ได้ข้อมูลว่า

“หนูว่าโรงเรียนคืออยู่แล้วอะ แต่นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจเรียนกัน ควรให้ครูเข้มงวดกับนักเรียนให้มากกว่านี้อะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 9 ได้ข้อมูลว่า

“หนูอยากให้ครูให้พวกหนูฝึกการพูดหรือสนทนาบ่อยๆ หรือพาไปทัศนศึกษาเพื่อฝึกประสบการณ์โดยตรงอะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์คนที่ 10 ได้ข้อมูลว่า

“หนูอยากให้ครูจัดค่ายภาษาอะ เช่นภาษาอาหรับ ภาษามลายู และภาษาอังกฤษอะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มนักเรียนได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ครูควรสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี นักเรียนควรตั้งเป้าหมายชีวิตให้ชัดเจน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกห้องเรียนให้มากกว่าเดิม ผู้บริหารควรให้ความสำคัญอย่างแท้จริงต่อการพัฒนานักศึกษา และครูควรคิดหรือนำข้อสอบไอเน็ตมาออกข้อสอบบ้างในการสอบปลายภาค ครูควรสอนโดยเน้นให้นักเรียนสามารถสนทนาภาษาอาหรับให้ได้ โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศในการใช้ภาษาต่างชาติ โรงเรียนควรพานักเรียนไปทัศนศึกษาเพื่อฝึกประสบการณ์ และควรจัดค่ายภาษาอาหรับและภาษามลายู

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (2) ผู้ปกครอง

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ก็คงต้องให้ลูกตั้งเรียน หมั่นทำการบ้าน ถ้ามีปัญหาการเรียนการสอน ควรรีบปรึกษาครูที่ปรึกษาเพื่อให้ครูช่วยแก้ปัญหาได้ทันเวลา”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ก็เข้าใจโรงเรียนนะคะ เพราะมีนักเรียนหลายคน จะให้ครูดูแลเป็นรายบุคคลคงทำได้ยาก ดังนั้นนักเรียนต้องรู้จักช่วยเหลือตนเอง ควรอ่านหนังสือเสริม หรืออ่านหนังสือก่อนเตรียมตัวเข้าเรียน”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“หากโรงเรียนมีระบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองจะเป็นดี เพราะผู้ปกครองจะสามารถสะท้อนปัญหาและร่วมแก้ปัญหาได้อีกช่องทางหนึ่ง เท่าที่ทราบมาเคยมีสมาคมผู้ปกครอง แต่ไม่ค่อยได้ดำเนินกิจกรรม ควรให้มีอย่างต่อเนื่องเพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลา เลยมอบภาระทั้งหมดให้กับครูที่โรงเรียน ก็เห็นใจครูนะคะ แต่ก็อยากให้ครูให้คำปรึกษานักเรียนด้วย เมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 5 ได้ข้อมูลว่า

“ผมมองว่าควรร่วมกันแก้ปัญหาทั้งระบบ ร่วมกันวางแผนและหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน และทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาค่ะ”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ปกครองได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ โรงเรียนควรมีระบบการให้บริการคำปรึกษากับนักเรียน โรงเรียนควรมีบันทึกความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง

(c) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: (1) ชุมชน

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ก็เห็นนักเรียนส่วนใหญ่มารยาทเรียบร้อย ควรส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพด้วยนอกเหนือจากรายวิชาที่เรียน เพราะนักเรียนบางคนไม่มีโอกาสได้เรียนต่อ ถ้ามีทักษะวิชาชีพเป็นการดีที่จะให้นักเรียนได้สานต่อในอาชีพที่ได้เรียนมา”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ได้ข้อมูลว่า

“ชุมชนควรร่วมหาแนวทางแก้ไขได้ไม่บ่อยเยอะหรือ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาน้อยกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียน แต่ถ้าหากเป็นไปได้ควรฝึกให้นักเรียนพึ่งตนเองได้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ทักษะนี้สำคัญมาก ถ้าหากเกิดขึ้นกับนักเรียน จะส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาในโลกอันกว้างนี้ได้สบาย”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 ได้ข้อมูลว่า

“เท่าที่ได้สัมผัสกับนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา ส่วนใหญ่นักเรียนเรียบร้อย อยู่หอพักประจำ ทำกับข้าวกินเอง สามารถช่วยเหลือตนเองได้ แต่ครูควรชี้แนะเป้าหมายในชีวิตของนักเรียนว่า โตขึ้นจะเป็นอะไร จะทำอะไร เพราะถ้าหากนักเรียนมาโรงเรียนโดยไม่มีเป้าหมาย ก็คงไม่มีประโยชน์อะไรในการเรียนรู้”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ได้ข้อมูลว่า

“โรงเรียนถ้านับวิชาการมากไปก็ส่งสารเด็ก เพราะนักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยาไม่ได้มุ่งเน้นรับเด็กที่เก่ง แต่จะช่วยเหลือเด็กที่ลำบาก เช่น เด็กกำพร้า เด็กยากจน ได้เติมเต็มในส่วนที่นักเรียนขาดถือว่าเป็นการดีแล้ว แต่ควรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านศาสนาให้นักเรียน เนื่องจากสภาพโลกปัจจุบันมะซี้ด (การกระทำที่ไม่ดี) มีมากจนเด็กต้องตกเป็น

เครื่องมือ และควรเน้นเรื่องการชี้แจงให้มาก ต้องบอกถึงคุณและโทษให้นักเรียนได้รับรู้ เพื่อเป็นเกราะป้องกันตัวเองในวันอาทิตย์ (วันสิ้นโลก)”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

(c) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: (2) องค์การบริหารส่วนตำบลควนสตอ

ผู้สัมภาษณ์ท่านที่ 1 ได้ข้อมูลว่า

“ทางอบต.เองก็มีส่วนร่วมกับ โรงเรียนเพียงบางกิจกรรม เช่น มาร่วมเป็นประธานในพิธีเปิด การแข่งขันกีฬาภายใน โรงเรียน และได้มอบอุปกรณ์การกีฬาบางส่วนให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย แต่สิ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนคือ ความสามารถสื่อสาร โดยเฉพาะวิชา ภาษามลายู เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในโซนอาเซียน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง”

(29 สิงหาคม 2557/ห้องประชุมโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา)

กล่าวโดยสรุปคือ สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากกลุ่มชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ โรงเรียนควร โครงการเสริมทักษะทางวิชาชีพ โรงเรียนควรฝึกให้นักเรียนช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ โรงเรียนควรฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และควรส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม

3. ผลนำผลการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) นำไปกำหนดเชิงนโยบาย

จากข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาทั้ง 30 คน ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเพื่อกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน โดยได้เสนอผ่านเวทีการประชุมจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาทั้งหมด โดยมีข้อสรุปผลการประชุมให้กำหนดนโยบายดังต่อไปนี้

นโยบายด้านต่างๆ	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
1. ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีเป้าหมายมุ่งให้บุคลากรในโรงเรียน และผู้ปกครองร่วมสะท้อนปัญหาและหาแนวทางแก้ไข และพัฒนารูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	1.1 การสร้างความร่วมมือทางการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	-ประชุมระดมปัญหาและหาแนวทางแก้ไข -สำรวจปัญหาการเรียนการสอนและสิ่งที่เอื้อต่อการเรียนการสอน	ผู้บริหารและคณะครู
	1.2 การศึกษารูปแบบการนิเทศการเรียนการสอน	-ศึกษารูปแบบนิเทศ -ดำเนินการนิเทศ -ประเมินผลการนิเทศ	ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการ
	1.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา	-ประชุมร่วมกับผู้ปกครอง -สร้างข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการศึกษา -ติดตามผลการดำเนินการ -ประเมินผลการดำเนินการ	ผู้บริหารและผู้ปกครอง
2. ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความ ต้องการของผู้เรียน และให้ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพ เศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยี	2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	-พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา -ทดลองใช้หลักสูตร -ประเมินหลักสูตร	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้าครูศาสนา
	2.2 การผลิตตำราวิชาภาษาอาหรับ	-ผลิตตำราเรียนวิชาภาษาอาหรับ	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้าครูศาสนา

นโยบายด้านต่างๆ	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
มีเป้าหมายมุ่งที่จะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านอิสลามศึกษา โดยมุ่งให้ให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ในองค์ความรู้ และมีความสามารถปฏิบัติในทักษะภาษาอาหรับที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของนักเรียน			
3. พัฒนาครูอิสลามศึกษาสู่ครูมืออาชีพ มีเป้าหมายให้ครูอิสลามศึกษาพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพครู เช่น การจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการความรู้ KM	3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ: เทคนิคการสอนอิสลามศึกษา	-อบรมเทคนิคการสอน -นำเทคนิคการสอนไปสอนห้องเรียน -นิเทศการสอน	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้าครูศาสนา
	3.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ: การทำวิจัยในชั้นเรียนกลุ่มวิชาอิสลามศึกษา	-อบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน -ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยกลุ่มสาระละ 1 เรื่อง -นิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียน -ประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้าครูศาสนา
	3.3 การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอาหรับ	-อบรมการสื่อสารภาษาอาหรับ -ประเมินความสำเร็จ	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้าครูศาสนา
	3.4 การอบรมทักษะทางวิชาชีพ	-อบรมกลุ่มอาชีพตามความสนใจของนักเรียน	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้าครูศาสนา

นโยบายด้านต่างๆ	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
		-ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน	
	3.5 การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียน	-อบรมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง -อบรมการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ด้วยตนเอง	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้า ครูศาสนา
	3.6 ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	-อบรมเกี่ยวกับการป้องกันการฟิตนะห์ผู้สาว -การอบรมเกี่ยวกับรู้ทันยาเสพติด	ฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหัวหน้าครูศาสนา
	3.7 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการ ความรู้ KM	-แลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียน การสอน -คัดเลือก Best Practice แต่ละรายวิชา	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้า ครูศาสนา
	3.8 การอบรมเชิงปฏิบัติการ: การผลิตสื่อ ทางการสอนอิสลามศึกษา	-ผลิตสื่อใน 8 รายวิชา -ทดลองใช้สื่อ -นิเทศการใช้สื่อ	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้า ครูศาสนา
	3.9 การอบรมทักษะการสร้างข้อสอบเชิงคิด วิเคราะห์	-อบรมการสร้างข้อสอบ -ประเมินผลการสร้างข้อสอบปลายภาค	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้า ครูศาสนา
	3.10 การอบรมทักษะการวัดผลประเมินที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	-อบรมทักษะพื้นฐานการวัดผลประเมินผล	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้า ครูศาสนา

นโยบายด้านต่างๆ	โครงการ	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
4. สร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้ มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้โลกภายนอกผ่าน การทำศนศึกษา และค่ายภาษา เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะเพิ่มเติม	4.1 ทำศนศึกษา	-ทำศนศึกษาเพื่อฝึกภาษา -ทำศนศึกษาเพื่อเปิดโลกทัศน์	ฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหัวหน้าครูศาสนา
	4.2 ค่ายภาษา	-ค่ายภาษาอาหรับ -ค่ายภาษามลายู	ฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหัวหน้าครูศาสนา
5. สร้างความตระหนักต่อการเรียน มุ่งให้นักเรียนมีแรงบันดาลใจและให้มี เป้าหมายในชีวิตเพื่อคุณภาพการศึกษาที่ ดีในวันข้างหน้า	7.1 การสร้างแรงบันดาลใจต่อการเรียนวิชา อิสลามศึกษา	-เชิญรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ -เชิญบุคคลที่พิการหรือเคยลำบากมาก่อน แต่ได้ประสบความสำเร็จในชีวิตเพื่อมาสร้าง แรงบันดาลใจ	ฝ่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และหัวหน้าครูศาสนา
	7.2 การประเมินเป้าหมายชีวิตของนักเรียน เพื่อส่งเสริมจุดเด่นของนักเรียน	-สำรวจความถนัดนักเรียน -ประเมินความถนัดนักเรียนทุกๆเทอม	ฝ่ายวิชาการและหัวหน้า ครูศาสนา
รวม	19 โครงการ		

จากข้อเสนอจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาทั้ง 30 คน ผู้วิจัยได้สรุปออกเป็น 5 นโยบาย คือ

1. ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีโครงการสร้างความร่วมมือทางการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นโครงการหลักเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมาย
2. ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และให้ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยี โดยมีโครงการหลัก คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงให้ทันเหตุการณ์และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
3. พัฒนาคู่มืออิสลามศึกษาสู่ครูมืออาชีพ ซึ่งมีโครงการหลากหลายที่เน้นมาตรฐานวิชาชีพครูเป็นหลัก และเสริมด้วยโครงการการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการความรู้ KM เพื่อให้ครูอิสลามศึกษาได้พัฒนานวัตกรรมทางอิสลามศึกษา
4. สร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้ มีโครงการทัศนศึกษา และถ่ายภาพ เพื่อเติมเต็มทักษะทางด้านภาษาอาหรับและภาษามลายูให้นักเรียนได้ฝึกจากการปฏิบัติจริง
5. สร้างความตระหนักต่อการเรียน โดยมีโครงการการสร้างแรงบันดาลใจต่อการเรียนวิชาอิสลามศึกษา และโครงการการประเมินเป้าหมายชีวิตของนักเรียนเพื่อส่งเสริมจุดเด่นของนักเรียน มุ่งให้นักเรียนรู้จักวางแผน และวิเคราะห์เป้าหมายชีวิตของตนเองเพื่ออนาคตอันสดใสในวันข้างหน้า

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา ผู้วิจัยได้สรุป อภิปราย และ ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา
2. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) อยู่ในระดับดี
3. เพื่อนำผลการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) นำไปกำหนดเชิงนโยบาย

กลุ่มตัวอย่างศึกษา

กลุ่มตัวอย่างศึกษา คือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structure Interview Form)
2. แบบบันทึกภาคสนาม (Field Note Form)
3. แบบสังเกต (Observing Form)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เป็นหลัก และควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา ผู้วิจัยได้สรุปผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

1.1) แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนการผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ อบต.

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทราบแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับคะแนนการผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา จากวาระการประชุมที่ทางโรงเรียนได้แจ้งให้ทราบ อีกทั้งได้รับรู้จากสื่ออินเทอร์เน็ตจากเว็บไซต์ของสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล รับทราบโดยตรงจากผู้บริหารโรงเรียน และรับทราบจากลูกที่กำลังศึกษาต่อ รวมทั้งเพื่อนๆที่ทำงานร่วมกัน

1.2) สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มผู้จัดการศึกษาประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษาได้อธิบายเกี่ยวกับสาเหตุหลักที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ พัฒนาการทางการรับรู้ต่างกัน อีกทั้งครูขาดเทคนิคการสอนแบบสมัยใหม่ และเนื่องจากครูไม่ได้จบสาขาโดยตรง จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ต่ำในรายวิชา เช่น ภาษาอังกฤษ และภาษามลายู

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม หัวหน้างานวิชาการ และนักวิชาการอิสลามศึกษา

กลุ่มผู้จัดการศึกษาประกอบด้วยครูสอนศาสนา หัวหน้างานวิชาการ และต้นสังกัด ได้สะท้อนสาเหตุหลักที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ เนื้อหาที่ออกข้อสอบไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร ครูขาดเทคนิคการวัดผลประเมินผล นักเรียนรับรู้ด้านภาษาได้น้อยกว่าวิชาอื่น ๆ ครูผู้สอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูเน้นข้อสอบความรู้ความจำมากกว่าคิดวิเคราะห์ ครูขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย นโยบายของโรงเรียนไม่ชัดเจน และการนิเทศและติดตามการสอนครูยังไม่ทั่วถึง ส่งผลให้คะแนนไอเน็ตไม่มีการพัฒนาการที่ดีขึ้นในบางวิชา

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: นักเรียน

สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มนักเรียน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ ข้อสอบยากและเนื้อหาในข้อสอบไม่ค่อยเจอในห้องเรียน ขาดความขยันหมั่นเพียรในขณะที่เรียน เนื้อหาที่เรียนมีเยอะเกินไป ทำให้จำเนื้อหาไม่หมด ไม่เข้าใจคำถามเพราะข้อสอบออกเป็นภาษามลายูหรืออาหรับ ทักษะคิดต่อครูที่สอน เนื้อหาที่สอนเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนวิชาทางศาสนา นักเรียนลืมเนื้อหาเก่า ๆ ที่ได้เรียนมา ไม่มีบรรยากาศในการฝึกใช้ภาษา และมีกิจกรรมทางภาษาน้อย จากเหตุผลทั้งหมดส่งผลคะแนนไอเน็ตมีคะแนนน้อยกว่ามาตรฐาน

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (2) ผู้ปกครอง

สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ปกครองได้ระบุปัญหาเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ ข้อสอบยากเกินไป นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ครูย้ายเข้าออกบ่อยทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง ผู้บริหารไม่มีนโยบายที่ชัดเจนต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเทคนิคการสอนของครู จากเหตุผลดังกล่าวเป็นอีกหนึ่งเสียงสะท้อนของสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

1.3) การได้รับประโยชน์ต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา

(b) กลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์: (1) นักเรียน

สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มนักเรียนได้บอกเกี่ยวกับการได้รับประโยชน์ต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา ดังนี้ ได้รับรู้ระดับความสามารถของตน ได้เจอข้อสอบที่ได้มาตรฐาน ได้ทราบจุดเด่นของตัวเองเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อ ได้ทราบจุดอ่อนและข้อบกพร่องของตนเอง และได้เจอโจทย์คำถามใหม่ ๆ ที่ไม่เคยเจอในห้องเรียน จากเหตุดังกล่าวสามารถสะท้อนให้เห็นว่าการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษามีประโยชน์มากต่อนักเรียน

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (2) ผู้ปกครอง

สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ปกครองได้ระบุเกี่ยวกับการได้รับประโยชน์ต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา ดังนี้ ได้ทราบระดับความสามารถของลูก เป็นตัวชี้วัดความขยันของนักเรียน รู้จุดเด่นจุดอ่อนของนักเรียน ได้ทราบคะแนนนักเรียนโดยเทียบกับ

นักเรียนทั่วประเทศ และได้ข้อมูลในการศึกษาระดับปริญญาตรี จากเหตุดังกล่าว สามารถสะท้อนให้เห็นว่าการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษามีประโยชน์มากต่อผู้ปกครอง

1.4) วิธีการสอนในรายวิชาอิสลามศึกษา

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม และหัวหน้างานวิชาการ

สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลามและหัวหน้างานวิชาการ มีวิธีการสอน ดังนี้ สอนแบบบรรยาย สอนแบบถามตอบในชั้นเรียน สอนแบบเล่นปนเรียน สอนโดยเน้นให้ตรงตามแผนการสอน และสอนแบบแบ่งกลุ่ม ซึ่งทั้งหมดคือวิธีการสอนที่ใช้สอนในรายวิชาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

1.5) โครงการ/ กิจกรรมที่ดำเนินเสริมในรายวิชาอิสลามศึกษา

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม และหัวหน้างานวิชาการ

สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลามและหัวหน้างานวิชาการได้จัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมในรายวิชาอิสลามศึกษา ดังนี้ ส่งนักเรียนร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการเรียนอัลกุรอานเสริมทุก ๆ คีน ดิวภาษาอาหรับเสริมกลางคืนเดือนละครั้ง จัดกิจกรรมละศีลอดในเดือนรอมฎอน จัดงานวันอิดิลฟิตรี มีบริการให้คำปรึกษาผ่านคลินิกภาษา ทั้งหมดคือกิจกรรมที่โรงเรียนจัดเพื่อเสริมทักษะด้านอิสลามศึกษา

1.6) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม และหัวหน้างานวิชาการ

สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลามและหัวหน้างานวิชาการประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา ดังนี้ นักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาศาสนา ครูไม่ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ขาดเทคนิคการผลิตสื่อทางอิสลามศึกษา ทักษะการออกข้อสอบเชิงคิดวิเคราะห์ นักเรียนขาดเป้าหมายชีวิตในการเรียน และปัญหาทางสังคมที่ทำให้นักเรียนขาดความสนใจเรื่องศาสนา จากปัญหาทั้งหมดสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

2. ผลการศึกษาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังกลุ่มตัวอย่างศึกษาต่อไปนี้

2.1) แนวทางแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียน

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหาร

สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ผู้บริหารควรมีนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ให้กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ครูควรได้รับการพัฒนาในด้านเทคนิคการสอน หลักการวัดผลประเมินผล และควรได้รับการนิเทศการเรียนการสอน เพื่อสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างเป็นระบบ

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม หัวหน้างานวิชาการและนักวิชาการอิสลามศึกษา

สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม หัวหน้างานวิชาการและนักวิชาการอิสลามศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ผลิตหนังสือแบบเรียนวิชาภาษาอาหรับที่มีเนื้อหาง่ายและตัวอย่างใกล้ตัวนักเรียน ควรให้ครูอบรมเข้มเกี่ยวกับเทคนิคการสอน เทคนิคการวัดผลประเมินผล ควรจัดกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียนวิชาอิสลามมากขึ้น ควรส่งเสริมให้ครูสอนศาสนาทำวิจัยในชั้นเรียน ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรายวิชาศาสนา และสร้างระบบนิเทศการสอนที่เข้มแข็ง

(b) กลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์: (1) นักเรียน

สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มนักเรียนได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ครูควรสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี นักเรียนควรตั้งเป้าหมายชีวิตให้ชัดเจน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกห้องเรียนให้มากกว่าเดิม ผู้บริหารควรให้ความสำคัญอย่างแท้จริงต่อการพัฒนา นักศึกษา และควรคิดหรือนำข้อสอบไอเน็ตมาออกข้อสอบบ้างในการสอบปลายภาค ครูควรสอนโดยเน้นให้นักเรียนสามารถสนทนาภาษาอาหรับให้ได้ โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศในการใช้ภาษา

ต่างชาติ โรงเรียนควรพานักเรียนไปทัศนศึกษาเพื่อฝึกประสบการณ์ และควรจัดค่ายภาษาอาหรับและภาษามลายู

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (2) ผู้ปกครอง

สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ปกครองได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ โรงเรียนควรมีระบบการให้บริการคำปรึกษากับนักเรียน โรงเรียนควรมีบันทึกความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง

(c) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: ชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล

สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากกลุ่มชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ โรงเรียนควร โครงการเสริมทักษะทางวิชาชีพ โรงเรียนควรฝึกให้นักเรียนช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ โรงเรียนควรฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และควรส่งเสริมกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม

3. ผลนำผลการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) นำไปกำหนดเชิงนโยบาย

จากข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาทั้ง 30 คน ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเพื่อกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน โดยได้เสนอผ่านเวทีการประชุมจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาทั้งหมด โดยมีข้อสรุปผลการประชุมให้กำหนดนโยบาย ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และให้ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยี
3. พัฒนาครูอิสลามศึกษาสู่ครูมืออาชีพ
4. สร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้
5. สร้างความตระหนักต่อการเรียน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษานำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา ผู้วิจัยได้เลือกอภิปรายตามวัตถุประสงค์หลักดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มผู้จัดการศึกษาประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษาได้อธิบายเกี่ยวกับสาเหตุหลักที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ พัฒนาการทางการรับรู้ต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าพัฒนาการของนักเรียนแต่ละปีต่างกันทำให้การรับรู้ต่างกัน อีกทั้งครูขาดเทคนิคการสอนแบบสมัยใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นูรีซัน คอเลาะ (2551) พบว่า ครูอิสลามศึกษาบางคนขาดจิตวิทยาในการจัดการเรียนการสอน ขาดความรู้ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน และอาจเป็นเพราะว่าครูส่วนใหญ่จบการศึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งไม่ได้จบทางการศึกษาโดยตรง ทำให้ขาดเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และคณะ (2553) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามคือ การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา และครูผู้สอนไม่มีวุฒิการศึกษาด้านการสอน

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม หัวหน้างานวิชาการ และนักวิชาการอิสลามศึกษา

กลุ่มผู้จัดการศึกษาประกอบด้วยครูสอนศาสนา หัวหน้างานวิชาการ และต้นสังกัด ได้สะท้อนสาเหตุหลักที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ เนื้อหาที่ออกข้อสอบไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรยกไปครูผู้สอนเลยเลือกบางเนื้อหามาสอนนักเรียน เลยทำให้นักเรียนเจอข้อที่สอบที่บางข้อไม่เคยได้เรียนมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัชย์ ไวยวรรณจิตร (2552) พบว่า หลักสูตรที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นพหุวัฒนธรรมของพื้นที่ และไม่สอดคล้องกับหลักสูตรเนื้อหาของการออกสอบของการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ อีกทั้งครูขาดเทคนิคการวัดผลประเมินผล อาจเป็นเพราะว่าครูมีประสบการณ์ทางการวัดผลประเมินผลน้อย อีกทั้งได้รับการอบรมน้อย อีกทั้งภาระงานการวัดผลประเมินผลเป็นศาสตร์เฉพาะ หากแก่การเข้าใจของครู ทำให้ไม่มีความชำนาญด้านการวัดผลประเมิน

นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัดนันย์ อาติกาแห (2553) ได้ศึกษา ปัญหาและความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาใน โรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี พบว่าครูมีความต้องการพัฒนาด้านการวัดผลและประเมินผล เนื่องจากเป็นเรื่องยาก และต้องการคู่มือการวัดและประเมินการเรียนการสอนที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกระดับการศึกษา

อีกทั้งครูเน้นข้อสอบความรู้ความจำมากกว่าคิดวิเคราะห์ อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ นักเรียนต้องท่องจำก่อนเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจ แต่ลักษณะข้อสอบของครูเน้นอัตรณ์มากกว่าปรนัย ทำให้นักเรียนไม่คุ้นชินกับข้อสอบ โอนิเน็ตที่เน้นเชิงคิดวิเคราะห์ และครูขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้มีนโยบายสนับสนุนการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ทำให้ครูไม่นิยมใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งการนิเทศและติดตามการสอนครูยังไม่ทั่วถึง อาจเป็นเพราะว่าครูมีภาระงานที่มากทั้งงานสอน งานวิชาการ งานครูประจำชั้น และงานอื่น ๆ ทำให้ไม่มีเวลานิเทศการสอน อีกทั้งระบบการนิเทศยังไม่ดีเท่าที่ควร

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: นักเรียน

สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มนักเรียน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ ขาดความขยันหมั่นเพียร อาจเป็นเพราะว่านักเรียนไม่ให้ความสำคัญเพราะส่วนใหญ่เด็กเรียนต่อสายสามัญ ทำให้ไม่ค่อยสนใจต่อการเรียนในรายวิชาเกี่ยวกับศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสะการิยา แว โชะ และคณะ (2555) พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นและตั้งใจที่จะสอบ I-NET ลดลง จึงจะมีผลทำให้คะแนนสอบ I-NET ต่ำลงได้ อีกทั้งไม่เข้าใจคำถามเพราะข้อสอบออกเป็นภาษามลายูหรืออาหรับ อาจเป็นเพราะว่า ข้อสอบโอนิเน็ตใช้ภาษาอาหรับหรือมลายูทั้งฉบับทำให้นักเรียนแปลความหมายไม่ถูก และนักเรียนมีพื้นฐานทางภาษาค่อนข้างน้อย แต่ข้อสอบค่อนข้างยาก ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2553) ได้วิเคราะห์คะแนนสอบมาตรฐานอิสลามศึกษา (I-NET) ปีการศึกษา 2552 (กุมภาพันธ์ 2553) ระดับตอนต้น จำนวน 8 วิชา มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 31.11 ถึง 49.55 ซึ่งถือว่ามีคะแนนเฉลี่ยน้อย อีกทั้งได้วิเคราะห์ตามทฤษฎี IRT พบว่า ค่าความยาก (b) เฉลี่ย ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.50 ซึ่งถือว่าเป็นข้อสอบที่ยากพอสมควร

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (2) ผู้ปกครอง

สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ปกครองได้ระบุปัญหาเกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา คือ ข้อสอบยากเกินไป นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ครูย้ายเข้าออกบ่อยทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง ผู้บริหารไม่มีนโยบายที่ชัดเจนต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจเป็นเพราะว่าอยู่ในระหว่างพิจารณา และผู้บริหารมีภาระหน้าที่ต่อสังคมมากมาย ไม่ค่อยมีเวลาให้กับการบริหารงานและการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรชัย ไวยวรรณจิตร (2552) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดทักษะและความเข้าใจในการจัดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้

2. ผลการศึกษาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหาร

สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ผู้บริหารควรมีนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อาจเป็นเพราะว่าที่ผ่านมาครูไม่สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมไปได้เท่าที่ควรเนื่องจากนโยบายไม่ชัด อีกทั้งควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา อาจเป็นเพราะว่าเมื่อก่อนผู้บริหารไม่ได้ใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างไม่ราบรื่น

(a) กลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม หัวหน้างานวิชาการและนักวิชาการอิสลามศึกษา

สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษาจากกลุ่มครูสอนศาสนาอิสลาม หัวหน้างานวิชาการและนักวิชาการอิสลามศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ควรส่งเสริมให้ครูสอนศาสนาทำวิจัยในชั้นเรียน อาจเป็นเพราะว่าครูสามัญอย่างเดียวที่ทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ สำหรับวิชาศาสนาครูจะขาดประสบการณ์และไม่มีพี่เลี้ยงไว้คอยให้คำปรึกษา อีกทั้งควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรายวิชาศาสนา อาจเป็นเพราะว่านักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาศาสนา เพราะตนเองไม่ได้คิดที่จะไปเรียนต่อศาสนา เลยทำให้มาเรียนแบบเล่นๆ

(b) กลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์: (1) นักเรียน

สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มนักเรียนได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ ครูควรจัดค่ายภาษาอาหรับและภาษามลายู อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ทักษะการสนทนาเพิ่มเติม และนักเรียนต้องการพูดให้ได้

(b) กลุ่มผู้รับผลประโยชน์: (2) ผู้ปกครอง

สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ปกครองได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ โรงเรียนควรมีบันทึกความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง อาจเป็นเพราะว่า ถ้าผู้ปกครองได้ร่วมมือกับชุมชน จะทำให้สามารถพัฒนาเชิงระบบมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(c) กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: ชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล

สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากกลุ่มชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้เสนอแนวทางทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ดังนี้ โรงเรียนควรโครงการเสริมทักษะทางวิชาชีพ อาจเป็นเพราะว่านักเรียนบางคนเมื่อจบ ม.6 ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับปริญญา ถ้ามีโครงการทักษะวิชาชีพ ก็ถือว่าเป็นการให้โอกาสนักเรียนและเพิ่มช่องทางเลือกอาชีพให้กับนักเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ**5.3.1 ข้อเสนอแนะในการพัฒนา**

- 1) ครูผู้สอนควรสอนให้ยึดมาตรฐานหลักสูตรอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นมาตรฐาน
- 2) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญอย่างแท้จริงเกี่ยวกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาอิสลามศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 3) ต้นสังกัด ควรให้การนิเทศกับครูเกี่ยวกับเทคนิคการสอนอย่างสม่ำเสมอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งจังหวัดสตูล
- 2) ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการระหว่างโรงเรียนที่มีคะแนนไอเน็ตสูงและคะแนนไอเน็ตต่ำ
- 3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชิดชนก เขิงเซวี่, ณรัต ศรีวิหะ และวิรุฬห์ แสงงาม. (2544). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพ เพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในจังหวัดปัตตานี. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 7(2), 127 – 147.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา, เรชา ชูสุวรรณ, นินาวาลย์ ปานากาเซ็ง และอ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2551). การพัฒนาคุณภาพการจัดการตามวิถีอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อบูรณาภาพสังคมในสามจังหวัดชายแดนใต้. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา และคณะ. (2553). “การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามวิถีอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อบูรณาภาพสังคมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้”, วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 6 (พฤศจิกายน – ธันวาคม 2553), 1015-1034.
- นิเลาะ แวอุเซ็ง, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต, อะห์มัด ยี่สุนทรง และ มูหัมมัดรูยานี บากา. (2550). การจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี: วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นาวาลย์ ปานากาเซ็ง. (2544). คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นุรีซัน ดอเลาะ. (2551). สภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ อิสลามศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โมหัมมัด อัดดุลกาเดร์. (2530). รวบรวมความสำคัญเรื่องการจัดการศึกษาและแนวทางพัฒนาภาคใต้. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- วาสนา ประवालพุกษ์. (2544). หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- เรวดี กระโหมวงศ์. (2546). การศึกษาสภาพความต้องการและการพัฒนาทางวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2554). ระบบประกาศและรายงานผลสอบโอเน็ต. วันที่ค้นข้อมูล 13 กุมภาพันธ์ 2557. จากเว็บไซต์ :

<http://www.onetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2553). การวิเคราะห์คะแนนและคุณภาพของแบบทดสอบมาตรฐาน
อิสลามศึกษา (I-NET) ระดับตอนต้น (อับตาลียะห์) ปีการศึกษา 2552. รายงานวิจัย. สถาบัน
ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ: กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 12. (2554). ข้อมูลพัฒนาอิสลามศึกษา. ยะลา:
ศูนย์พัฒนาอิสลามศึกษา.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สะการิยา แวโซะ, อับดุลลาเต๊ะ มามะ, และนาซีเราะห์ เจะมามะ. (2555). การศึกษาสาเหตุที่ส่งผลต่อคะแนน
สอบ I-NET ของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 6 ชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 3 และชั้น
อิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 3: กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. รายงานวิจัย. สถาบันทดสอบทาง
การศึกษาแห่งชาติ: กรุงเทพมหานคร.
- สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร. (2552). การศึกษาสาเหตุที่ทำให้คะแนน O-NET ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ
: กรณีศึกษาโรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา. รายงานวิจัย. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ:
กรุงเทพมหานคร.
- ศราวุธ บรอฮีม. (2550). ตัวแปรที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อदनันท์ อาลีกาแห. (2553). ปัญหาและความต้องการของครูอิสลามศึกษาในการจัดการเรียนการสอนอิสลาม
ศึกษาใน โรงเรียนของรัฐตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา
และ มัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ อิสลามศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ฮอซาลี บินล่าเต๊ะ. (2552). หลักการจัดการศึกษาอิสลามของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ อิสลามศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Scriven, M. (1967). The methodology of evaluation. In R. TYLER, R. GAGNE.

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

1. นายอุมร์ อาเก็ม
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
วิทยาลัยเทคโนโลยีอิบนูเอาฟ
2. นายชอหมาด ไบหมาดป็นจอร์
ตำแหน่ง นักวิชาการอิสลามศึกษา
สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล
3. นางซัลวา มณีหยัน
ตำแหน่ง ฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
คุณภาพของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย
(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1.00
2	0	1	1	2	0.67
3	1	1	1	3	1.00

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: ผู้บริหารสถานศึกษา)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1.00
4	1	1	0	2	0.67

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1.00
2	0	1	1	2	0.67
3	1	1	1	3	1.00
4	0	1	1	2	0.67
5	1	0	1	2	0.67

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: หัวหน้างานวิชาการ)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	0	2	0.67
2	1	1	0	2	0.67
3	1	1	1	3	1.00
4	1	0	1	2	0.67
5	0	1	1	2	0.67

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: หน่วยงานต้นสังกัด)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	0	1	2	0.67
2	1	1	1	3	1.00

(สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง: นักเรียน)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1.00
2	1	1	1	3	1.00
3	1	1	1	3	1.00

(สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง: ผู้ปกครอง)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1.00
3	1	1	1	3	1.00
4	1	1	1	3	1.00

(สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: ชุมชน)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1.00

(สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: องค์กรบริหารส่วนตำบล)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	0	1	1	2	0.67
2	1	1	0	2	0.67

ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย กลุ่มผู้จัดการศึกษา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ให้สัมภาษณ์.....
๒. ตำแหน่ง .....
๓. ประสบการณ์ในการทำงาน .....
๔. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
๕. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๑. วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

๑.๑ ท่านทราบคะแนนการผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) จากแหล่งข้อมูลใดบ้าง

.....
 .....

๑.๒ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

.....
 .....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ ท่านมีแนวทางแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียนอย่างไรบ้าง

.....
 .....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: ผู้บริหารสถานศึกษา)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ให้สัมภาษณ์ .....
๒. ตำแหน่ง .....
๓. ประสบการณ์ในการทำงาน .....
๔. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
๕. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๑. วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

๑.๑ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

.....
 .....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ ท่านมีแนวทางแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียนอย่างไรบ้าง

.....
 .....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: ครูสอนศาสนาอิสลาม)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ให้สัมภาษณ์ .....
๒. ตำแหน่ง .....
๓. ประสบการณ์ในการทำงาน .....
๔. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
๕. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๑. วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

๑.๑ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

.....

๑.๒ ท่านมีวิธีการสอนอย่างไรบ้างในรายวิชาอิสลามศึกษา

.....

๑.๓ ท่านได้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอย่างไรบ้างในรายวิชาอิสลามศึกษา

.....

๑.๔ ท่านคิดว่านักเรียนประสบปัญหาอย่างไรบ้างในรายวิชาอิสลามศึกษา

.....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ปัญหาการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านอิสลามศึกษาอย่างไรบ้าง

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: หัวหน้างานวิชาการ)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ให้สัมภาษณ์ .....

๒. ตำแหน่ง .....

๓. ประสบการณ์ในการทำงาน .....

๔. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

๕. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๑. วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

๑.๑ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

.....

๑.๒ ท่านมีวิธีการสอนอย่างไรบ้างในรายวิชาอิสลามศึกษา

.....

๑.๓ ท่านได้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอย่างไรบ้างในรายวิชาอิสลามศึกษา

.....

๑.๔ ท่านคิดว่านักเรียนประสบปัญหาอย่างไรบ้างในรายวิชาอิสลามศึกษา

.....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ปัญหาการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านอิสลามศึกษาอย่างไรบ้าง

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้จัดการศึกษา: หน่วยงานต้นสังกัด)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ให้สัมภาษณ์ .....
๒. ตำแหน่ง .....
๓. ประสบการณ์ในการทำงาน .....
๔. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
๕. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๑. วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

๑.๑ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

.....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ปัญหาการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านอิสลามศึกษาอย่างไรบ้าง

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย กลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง: นักเรียน)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ให้สัมภาษณ์.....
๒. กำลังศึกษาอยู่ชั้น .....
๓. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
๔. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๑. วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

๑.๑ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

.....

๑.๒ นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างไรบ้างต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

.....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ นักเรียนมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างเพื่อให้คะแนน (I-NET) สูงขึ้น

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้รับผลประโยชน์โดยตรง: ผู้ปกครอง)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ให้สัมภาษณ์ .....
๒. อาชีพ .....
๓. สมาชิกในครอบครัว .....
๔. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
๕. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๑. วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

๑.๑ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อสาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

.....
 .....

๑.๒ ผู้ปกครองได้รับประโยชน์อย่างไรบ้างต่อการการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

.....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

.....
 .....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: ชุมชน)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

- ๑. ผู้ให้สัมภาษณ์.....
- ๒. อาชีพ .....
- ๓. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
- ๔. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) อย่างไรบ้าง

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

(สำหรับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ: องค์การบริหารส่วนตำบล)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ผู้ให้สัมภาษณ์ .....
๒. ตำแหน่ง .....
๓. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
๔. สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

๑. วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลต่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) ในโรงเรียนธรรมศาสตร์วิทยา

๑.๑ ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับการผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) จากแหล่งข้อมูลใดบ้าง

.....

๒. การหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET)

๒.๑ ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการหาแนวทางแก้ไขและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I-NET) อย่างไรบ้าง

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี